

«ВИНЕН УВЕСЬ СВІТ»

Затримка західної військової допомоги призвела до того, що росіяни змогли почати наступ на півночі Харківської області і створити загрозу для Харкова. Про це сказав президент Володимир Зеленський у коментарі для "ABC News" в четвер, 16 травня. "Ситуація дуже серйозна. Ми не можемо дозволити собі втратити Харків", – сказав Зеленський. Журналіст запитав у президента, чи винні США у тому, що зараз відбувається на Харківщині. "Це винен весь світ. Вони дали можливість путіну окупувати. Але тепер світ може допомогти", – відповів український лідер. На його думку, двох додаткових систем "Patriot" буде достатньо, щоб росія не змогла окупувати Харків. А на питання про те, що багато американців стурбовані тим, скільки грошей витрачається для потреб України, Зеленський відповів: "Ці гроші не даються Україні. Ці гроші витрачаються на американських заводах, створюючи американські робочі місця... І ми не просто боремося за нашу свободу. Якби не Україна, це була б інша країна".

Константин Катишев,
«Кореспондент»

З Днем вишиванки, Україно!

Видимо чи невидимо, вона завжди під пікселем захисника й під формою рятувальника, під халатом медика, курткою енергетика, вона на волонтері, на вчителів, на всіх, хто тримає оборону.

Наші діти знають її змалечку. Вона – символ єднання всіх поколінь українців крізь століття.

Її візерунок такий неповторний, бо вишивається нашими власними справами на полотні, витканому нашими цінностями. За роки спротиву агресії вона стала неформальним одностроєм усіх, хто відстоює людяність, свободу та право на ідентичність. З Днем вишиванки, Україно, українці та друзі України!

Текст і фото: «Телеграм» Володимира Зеленського

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЗУСТРІВСЯ З ДЕРЖАВНИМ СЕКРЕТАРЕМ США

(ОПУ). — Президент Володимир Зеленський у Києві зустрівся з державним секретарем Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкеном. Участь у зустрічі також узяла спеціальна представниця США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер, яка входить до складу американської делегації.

Голова Української держави подякував Ентоні Блінкену за його черговий візит до України, який є важливим сигналом стійкої та потужної підтримки нашої країни з боку Сполучених Штатів. Володимир Зеленський також висловив вдячність Президенту Джоєфу Байдену та його адміністрації, обом партія і палатам Конгресу, спікеру Майку Джонсону та всьому американському народові за нещодавнє схвалення пакета допомоги для України, адже він украй важливий для українських воїнів на фронті.

«Це було для нас довгоочікуваним і дуже важливим рішенням, а зараз необхідно цю допомогу доправити якомога швидше. Пріоритет для нас – протиповітряна оборона. Вже сьогодні нам потрібні дві системи «Петріот» для захисту

Харкова та Харківщини, бо люди постійно страждають від обстрілів і російських ракет», – зазначив Президент.

Голова держави поінформував державного секретаря США про ситуацію на передовій, зокрема на Харківському напрямку, та першочергові потреби Збройних Сил України. На зустрічі детально обговорили перспективи розширення участі США в коаліції винищувачів та програм тренування пілотів, а також нагальні потреби в далекобійних спроможностях і комплектуванні додаткових бригад.

Також обговорили підготовку Глобального саміту миру, запланованого на 15-16 червня у Швейцарії. Президент наголосив на тому, що цей світовий майданчик важливий для забезпечення стійкого й справедливого миру для України.

Крім того, ішлося про перспективи укладення двосторонньої безпекової угоди.

«Ми активно працюємо над фіналізацією підготовки угоди про безпекові гарантії, яка обов’язково має врахувати можливості США як найсильнішого партнера. Розраховуємо на підписання угоди невдовзі», – сказав Президент.

Окрему увагу приділили євроатлантичній інтеграції нашої держави.

«Україна розраховує на подальшу підтримку з боку США наших євроатлантичних прагнень, що важливо для зміцнення всієї трансатлантичної безпеки. Розраховуємо на конструктивну взаємодію в підготовці ювілейного саміту НАТО у Вашингтоні в липні цього року», – наголосив Володимир Зеленський.

Фото: ОПУ

ДЛЯ НАТО Є КЛЮЧОВИМ ЗАВДАННЯМ ПЕРЕМОГА УКРАЇНИ

Ключовим завданням для Північноатлантичного Альянсу є перемога України у війні проти російської агресії. Країни-члени НАТО мають продовжувати допомагати українським Збройним силам та зробити цю допомогу більш змістовною та передбачуваною.

Про це заявив генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг під час дискусії щодо майбутнього Альянсу в межах Молодіжного саміту НАТО, передає «Укрінформ».

Очільник Альянсу зауважив, що без перемоги України всі зусилля з її відбудови як демократичної та суверенної європейської країни втратять сенс.

Столтенберг наголосив, що військовий блок братиме участь у відбудові України та у розвитку її безпекових та оборонних структур після війни.

Проте спочатку потрібно забезпечити перемогу Української держави над рф,

бо якщо цього не трапиться, тоді не буде про що говорити у вимірі відбудови європейської та незалежної України.

«Негайним і найважливішим завданням є надання Україні військової допомоги, що й роблять зараз НАТО та країни-союзниці. Нам потрібно продовжувати та зробити цю підтримку більш передбачуваною, більш змістовною та рішучою. Ймовірно, ми будемо ухвалювати таке рішення на саміті НАТО в липні», — підкреслив Столтенберг.

Генеральний секретар Альянсу зауважив, що відновлення України після війни, очевидно, буде дуже витратним.

Однак що більше засобів союзники нададуть Україні для захисту зараз, тим менше зусиль потребуватиме її повоєнне відновлення.

Кожна ракета для засобу ППО, яку Захід передасть Україні, означатиме менше руйнувань і відповідно менше необхідності у відбудові після війни.

«Ми маємо бути здатними допомогти Україні перемогти – це важливо для українців і для нас. Кожен день, поки триває ця війна, приносить більше руйнації, та більші витрати ці ресурси будуть необхідними для того, щоб все це відновити. Але передумовою такого відновлення є перемога», – наголосив Столтенберг.

Фото: «Українські новини»
«Рубрика»

КОРОЛЬ ЧАРЛЬЗ III ПОКАРАВ КОМПАНІЇ, ЯКІ ДОСІ ПРАЦЮЮТЬ У РОСІЇ

Король Великої Британії Чарльз III покарав компанії, які продовжують діяльність на території росії під час продовження війни в Україні.

Про це пише «Telegraph».

Йдеться про американську корпорацію «Kimberly-Clark», яка займається випуском продукції для охорони здоров’я, особистої, професійної та промислової гігієни, а також південно-корейську «Samsung», яка продовжує продавати техніку в рф за «сірими схемами», попри заяви про припинення діяльності на території країни.

Тому британський монарх вирішив позбавити почесних орденів ці корпорації. Як і його мама Єлизавета II, Чарльз III активно публічно підтримує Україну в часи, коли вона бореться за своє майбутнє та незалежність.

Зокрема, король заявив, що його надихає те, що Сполучене Королівство та їхні союзники залишаються в авангарді міжнародних зусиль з підтримки України у важкі часи.

«Моє серце з усіма постраждалими, коли я згадую про них у своїх думках і молитвах», – зазначав Чарльз III у другі роковини великої війни.

У червні 2023 року британський суверен зустрівся з Денисом Шмигалем та іншими політичними та громадськими діячами з України під час заходу, де обговорювали відновлення України.

«NEWSUA»

РОСІЯ АКТИВІЗУВАЛА СПРОБИ ДИСКРЕДИТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФОРМУЛИ МИРУ

рф на тлі наступальної операції у Харківській області вдалася до більш войовничої риторики щодо Української формули миру, намагаючись залякати та схилити Захід до поступок москві.

Зокрема, очільник мзс рф сергій лавров, коментуючи саміт щодо Формули миру, який відбудеться у Швейцарії, висловив такі маніпулятивні заяви:

- «рф готова до переговорів з урахуванням реальностей, які склалися».
- «Якщо Захід хоче битися на полі бою – будь ласка».
- «Швейцарія не підходить для переговорів, бо відмовилася від нейтралітету».
- «Стамбульськими угодами можна було завершити війну на вигідних для України умовах».

рф бачить загрозу в Українській формулі миру, докладає зусиль для її дискредитації напередодні саміту в Швейцарії. Повторюючи тезу про нібито готовність до переговорів, рф підвищує градус погроз. А також хоче змусити держави Заходу зменшити військову й дипломатичну підтримку України.

Центр протидії дезінформації при РНБО

У РОСІЇ ОГОЛОСИЛИ В РОЗШУК ІСТОРИКА ВОЛОДИМИРА В’ЯТРОВИЧА

Народного депутата України IX скликання, колишнього голову Українського інституту національної пам’яті Володимира В’ятровича рф оголосила у розшук.

Про це пишуть російські засоби масової інформації.

Колишнього голову УІНП Володимира В’ятровича, проти якого в росії порушили кримінальну справу, оголосили в розшук. Українського історика звинувачують у реабілітації нацизму в Україні.

Щоправда, в інформації про розшук Володимира В’ятровича зробили помилку, зазначивши рік народження 1979-й, а не 1977-й.

“В’ятрович Владимир Михайлович, 1979 года рождения. Разыскивается по статье УК (В’ятрович Володимир Михайлович, 1979 року народження. Розшукується за статтею КК)”, — йдеться у повідомленні інформгенства росії “ТАРС”.

Володимир В’ятрович був одним із організаторів політики Декомунізації в Україні. Він один із найпопулярніших авторів на історичну тему в Україні, зокрема видав такі книги: “Наша століття. Короткі нариси про довгу війну”, “Україна. Історія з грифом таємно”, “Війна і міф. Невідома Друга світова”, “За лаштунками “Волині-43”.

«Українська літературна газета»

ШВЕЙЦАРІЯ ЗАПРОСИЛА 160 УЧАСНИКІВ НА САМІТ МИРУ

В уряді Швейцарії, яка 15-16 червня прийматиме Саміт миру щодо завершення війни в Україні, очікують, що список країн-учасниць буде опублікований незадовго до початку саміту.

«Запрошення щойно розіслані. Тому ще зарано говорити про те, хто візьме участь у Бюргенштоці в червні. Наш досвід показує, що підтвердження приходять незадовго до початку подій такого масштабу. Список країн-учасниць буде опублікований незадовго до початку саміту», – повідомили у Федеральному департаменті закордонних справ Швейцарії на запит «ZN.UA».

У відповіді зазначається, що Швейцарія запросила на Саміт понад 160 делегацій на рівні голів держав та урядів. Серед них – члени G7, G20, БРІКС, країни з усіх континентів, а також ЄС, міжнародні організації

(ООН, ОБСЄ та Рада Європи) та два релігійні представники (Ватикан та Вселенський Патріарх Константинопольський).

«Відбір запрошених країн має на меті забезпечити якомога ширшу участь високопоставлених представників», – зазначили у департаменті закордонних справ Швейцарії.

Раніше президентка Швейцарії Віола Амгерд повідомила, що на Саміт миру були запрошені Китай та країни Глобального Півдня (Бразилія, Індія, ПАР). У березні посол Китаю у Швейцарії Ван Шіхтін не виключав, що КНР візьме участь у Саміті миру у Швейцарії, але зазначив, що його країна уважно стежить за планами щодо переговорів і «розглядає можливість участі».

Стас Константинов, «Дзеркало тижня»

ЗАМАХ НА ПРЕМ'ЄРА СЛОВАЧЧИНИ

Прем'єра Словаччини Фіцо поранено внаслідок стрілянини після засідання уряду в словацькому містечку Гандлова. Про це повідомляє інформагентство «TASR».

Місцева преса повідомляє, що кілька пострілів пролунали, коли Фіцо вийшов із засідання на вулицю. Нападника затримали.

Президентка Словаччини Зузана Чапутова, союзники Фіцо по уряду і опозиція засудили замах.

Фіцо був прем'єром Словаччини у 2006-2010 та 2012-2018 роках, і знову очолив уряд Словаччини в жовтні 2023 року.

Він відомий позицією проти надання Україні військової допомоги. Словацький прем'єр вважає, що західна політика з надання зброї Україні лише затягує конфлікт, і що Києву краще скласти зброю і домовитися про мир з московією.

На протигагу позиції уряду Фіцо у квітні 2024 року група на чолі з Отто Сімко — 99-річним ветераном словацького національного повстання проти нацистів 1944 року — зібрала 3 млн. євро на боєприпаси для України.

Текст і фото: «ВВС-Україна»

ДІТИ — ЖЕРТВИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Більше ніж 1,887 дітей постраждали в Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії рф. Станом на ранок 15 травня 2024 року за офіційною інформацією ювенальних прокурорів 546 дітей загинули та понад 1,341 отримали поранення різного ступеня тяжкості.

Найбільше постраждало дітей у таких областях: Донецькій — 531, Харківській — 370, Херсонській — 150, Дніпропетровській — 139, Київській — 130,

Запорізькій — 108, Миколаївській — 105.

Протягом останніх днів:

14 травня внаслідок обстрілу армією рф м. Харків постраждали дві дівчинки 8 і 12 років та два хлопчики 12 і 14 років.

Фото: «Pravdatutnews»

«Телеграм» Офісу Генерального прокурора

«РОСІЯ ЗАВЖДИ ГОТОВА»

росія готова вести перемовини з Україною щодо війни, але виключно на умовах, які будуть вигідні й російській федерації. Але такі мирні пропозиції, як каже путін, відкидаються Україною та Заходом.

Про це заявив російський диктатор владімір путін напередодні поїздки до Китаю в інтерв'ю російським засобам масової інформації.

"Ми відкриті до діалогу щодо України, але це мають бути переговори, які враховують інтереси всіх залучених до цього конфлікту країн, у тому числі й наші інтереси.

Разом із серйозною розмовою про глобальну стабільність, про гарантії безпеки та для протиборчої сторони, і, звичайно, для росії. Причому це мають бути надійні гарантії", — наголосив правитель рф.

путіна непокоїть надійність цих гарантій, адже, як вважає він, правила світового порядку "змінюються залежно від поточної політичної кон'юнктури та інтересів тих, хто їх вигадує".

Диктатор росії наполягає на тому, що рф готова до перемовин і, що більше, ніколи від них не відмовлялася.

Зі слів путіна, саме Україна відмовилася від підписання мирної угоди після того, як москва "відвела" війська від Києва. Звинувачує він у цьому Захід, вказуючи, що, мовляв, це сталося через його вплив.

Щодо участі Китаю у мирних переговорах та врегулювання війни путін висловився позитивно. Адже, російський диктатор вважає, що у Китаї розуміють усі "першопричини" та пропонують цілком справедливу формулу.

"На жаль, ці ініціативи не знаходять підтримки ні в Україні, ні в її західних покровителів. Вони не готові до рівноправного, чесного та відкритого діалогу, заснованого на взаємній повазі та обліку інтересів один одного", — сказав він.

На думку путіна, Захід хоче "покарати" росію, запроваджуючи санкції, конфіскуючи активи.

Ще навесні 2022 року Україна та росія, нібито, майже досягли домовленості про припинення бойових дій, і процес цей не завершився результатом, нібито, через відмову Києва під впливом Лондона.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба вчергове спростував чутки, що вона зірвалася через відмову Києва.

"Це одна з улюблених брехливих історій, які поширює росія і ті, хто їй симпатизує. Якщо уважніше подивитися на факти, вся ця історія не тримається купи", — зазначив український очільник відомства.

Варто зазначити, що Україна та росія проводили декілька раундів переговорів на початку повномасштабного вторгнення, але зараз вони "на паузі".

Українська влада наголошує, що Україна не повернеться за стіл перемовин, поки москва не виведе свої війська.

«Рубрика»

- ### КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

 - Велика Британія не відступить від підтримки України у її війні проти росії, запевнив міністр оборони країни Грант Шаппс. Він заявив, що його уряд ніколи не змушуватиме Україну підписувати мирні домовленості: "Немає жодного сенсу в тому, що Британія намагатиметься переконати Україну силою чи іншим чином погодитися на відмову від частини своєї території. Це рішення має приймати сама Україна. Ми повинні повністю підтримати їх (українців), щоб вигнати росію з усієї їхньої території».
 - Велика Британія взяла на себе зобов’язання щороку виділяти на військову підтримку України три млрд. фунтів стерлінгів. Про це повідомив посол Великої Британії в Україні Мартін Гарріс.
 - Сполучені Штати Америки запровадили нові санкції проти осіб, які мали допомогти російському олігарху Олегу Дерипасці, який перебуває під санкціями у США, отримати доступ до заморожених 1,5 млрд. доларів.
 - США виділили Україні новий пакет фінансової допомоги. Гроші підуть на закупівлю зброї для ЗСУ. Про це сказав державний секретар США Ентоні Блінкен під час брифінгу з головою МЗС України Дмитром Кулебою.
 - Державний секретар Ентоні Блінкен заявив, що США не є прихильниками використання наданої ними зброї по території росії, але Україна сама має вирішувати, як її використовувати: «Ми не заохочуємо, ми чітко позначили свою політику, Україна має сама вирішити, як їй вести бойові дії проти росії. А ми забезпечимо, щоб Україна мала те озброєння, якого вона потребує для успіху на полі бою».
 - Близько 280 громадян Шрі-Ланки беруть участь у війні проти України. Громадян Шрі-Ланки наймали, обіцяючи велику заробітну плату та проходження служби на території росії. Після прибуття до рф вони підписали відповідний контракт та були кинуті на передову, де деякі з них загинули.
 - Патріарх московський кіріл (Гундяєв) привітав новопризначеного міністра оборони росії андрія білоусова: “Ви маєте очолити роботу однієї з найважливіших урядових структур, піклуватися про захист суверенітету та забезпечення безпеки нашої країни. На Вас покладено справді величезну відповідальність за долю Вітчизни, що переживає непростий історичний період свого буття. За Вашими плечима великий та цінний досвід державної діяльності, за час якої Ви зарекомендували себе ефективним адміністратором та справжнім професіоналом, здобули довіру керівництва країни та повагу колег. Сподіваюся, що Ви зможете гідно проявити себе і на новій відповідальній ниві служіння росії”.
 - Уряд Ірландії у вівторок, 14 травня, ухвалив рішення упродовж трьох місяців зменшити соціальні виплати для українських біженців з 220 євро до 38,80 євро на тиждень.
 - На 92-му році життя померла канадська письменниця Еліс Манро, яка у 2013 році здобула Нобелівську премію у галузі літератури.
 - 100 студентів Донецького державного університету московські колаборанти відправили в «туристичну» поїздку до москви в рамках програми так званого цивільно-патріотичного та суспільно корисного молодіжного туризму «Більше, ніж подорож».
 - З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну загинул 456 українських спортсменів і тренерів.
 - Влада Австрії створила спеціальний кредитний фонд на загальну суму 500 мільйонів євро, щоб підтримати експорт та інвестиції в Україну на тлі вторгнення рф.
 - Понад 25 відсотків дітей в Україні не можуть повноцінно навчатися через воєнні дії та обстріли.
 - США вводять мита стосовно певних груп товарів з Китаю, які імпортуються на американський ринок, це робиться для підтримки внутрішнього виробництва, а розмір мит фактично є блокуючим, тобто ці товари стає не вигідно імпортувати з Китаю до США. Тобто США почали застосовувати заходи для зупинки імпорту промислових товарів з Китаю у стратегічні галузі. Те саме має зробити й уряд України відносно тих китайських товарів, аналогів яких виробляються в Україні. Таку думку висловив економіст Олексій Куц, коментуючи рішення президента Джо Байдена щодо різкого підвищення мит на низку китайської продукції.

Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

Історичні проекти та культурні заходи

Медичні та гуманітарні проекти

Важливі видання

Документальні фільми

Концерти та музичні записи

Молодь та спорт

Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки

Громадські заходи, конференції, семінари

Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!

 ForumTV Canada @ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

Новини, події, вітання та пісні на замовлення
З понеділка до п'ятниці 7:30 вечора на хвилі 1320AM
В прямому ефірі www.cjmr1320.ca

Song Of Ukraine, 9 Plastics Ave, Etobicoke ON M8Z 4B6
Телефон редакції: 416-572-8251
Email: sou.radio@gmail.com
Facebook: facebook.com/SOFUradio

РЕДАКТОР ТА ВЕДУЧА НАТАЛКА ПОПОВИЧ

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Tel.: (416) 516-2443 Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com
Суспільно-політичний тижневик
Видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обм. пор. у Торонті Онтаріо Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських Державницьких Організацій Канади

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин
Редактор газети – Оксана Соколик

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА
YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL
Канада: \$75 Canada: \$75

STANDARD MAIL
Канада: \$100 Canada: \$100
3CA: \$120 USD USA: \$120 USD
міжнародні: \$250 international: \$250

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошеня редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англномовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

Tel.: 416-516-2443

e-mail: homin@on.aibn.com

www.homin.ca

Поле битви – Україна: шляхом зв'язу і боротьби

Сторінка спонсорована Фондацією Будучність - BCU Foundation

НАРИСИ ІСТОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ХЕРСОНІ ПІД ЧАС НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Частина друга: Робота на освітній ниві та нацистські репресії осені 1942-го

Юрій Щур

Співробітники советських органів державної безпеки займалися розшуком членів ОУН на Херсонщині, як одразу після німецької окупації й загалом закінчення німецько-советської війни, так і через 10 й більше років після цього. В основному, різноманітні звіти, доповідні й плани боротьби розпочиналися приблизно так: «На територію Херсонської області в період німецької окупації в 1941-42 роках разом з окупантами прибули емісари ОУН, які проводили роботу по створенню оунівського підпілля. Указаний час прибулими націоналістами Вдовиченко (редактор німецько-української фашистської газети «Голос Дніпра»), Грицаєм (секретар міської управи), Степовим Ярославом (працював в органах народної освіти) й іншими були створені націоналістичні організації й групи, як у м. Херсон, так і у В[елико]Олександрівському, Н[ово]Воронцовському й ін. районах області».

Попри очевидну ідеологічну ангажованість авторів подібних дописів, акцентуємо увагу на тому, що члени ОУН, які займалися розбудовою мережі у Херсоні, надавали питанням реорганізації освіти виняткової ваги. Було зрозуміло, що саме школа є тією першою сходинкою для формування патріотичного світогляду підрастаючого покоління.

У жовтні 1941 року у помешканні Мирослава Грицяя по вулиці Вітовській у Херсоні відбулися збори інтелігенції, де серед інших присутніми були освітяни Шевченко й Бабенко, а також співробітник земельного відділу Дем'яненко. Двогодинна лекція господаря помешкання була акцентована на історії України, її географії. За великим рахунком, це був «націоналістичний лікбез (ліквідація безграмотності)». Наступна подібна зустріч відбулася у школі креслення на подвір'ї педагогічного інституту. Тут коло слухачів було набагато ширшим, а серед присутніх були також представники підпілля ОУН з тогочасного обласного центру – Миколаєва. На цих зборах обговорювалося питання друку молитовника для шкіл, а також необхідність залучення педагогів до друку матеріалів у газеті «Голос Дніпра».

Почасти реалізувати задум

Іван Журба, арештантське фото 1950 року

щодо патріотичного виховання учнів середньої школи вдалося з організацією сільськогосподарської школи у січні 1942 року, яку очолив колишній політв'язень советських таборів оунівець Іван Журба, з яким у члена

Юліан Войтович - Ярослав Степовий, довоєнне фото

похідної групи ОУН Юліана Войтовича – «Ярослава Степового» склалися досить дружні відносини. Було бажання організувати освітній процес у приміщеннях сільськогосподарського інституту, однак у новій будівлі розміщувався німецький військовий госпіталь, а у старому корпусі – німецька військова частина. Через це під навчальний корпус сільськогосподарської школи та гуртожиток студентів було відведено будинок колишнього священника на Сухарному селищі. Потім, у вересні 1942 року, школа таки переїхала до приміщення сільськогосподарського інституту, але невдовзі була переміщена до школи №21, де й відбувалися заняття до самого закриття сільськогосподарської школи влітку 1943 року.

1 січня 1942 року у газеті «Голос Дніпра» було опубліковано оголошення про відкриття Херсонської сільськогосподарської середньої шко-

ли, яка мала готувати агрономів. Термін навчання передбачався 4-річний. Заняття розпочиналися 10 січня того ж року. Для вступу необхідно було мати завершені 7 років навчання початкової школи. Студенти колишнього сільгоспінституту приймалися одразу ж на старші курси. Навчання було платним – 600 карбованців на рік. В оголошенні також зазначалася офіційна адреса школи: м. Херсон, Казенний Сад.

За два тижні з'явилося нове оголошення, більш конкретне. Перш за все, початок навчання переносився на 20 січня. Плату за навчання пропонувалося вносити двома частинами: одразу – 300 карбованців й таку ж суму – 1 квітня 1942 року. Також цього разу було конкретизовано, що штат сільськогосподарської школи було укомплектовано частково за рахунок доцентів та професорів сільськогосподарського інституту, а також працівників дослідної станції. Студентів забезпечували гуртожитком, у якому надавалося ліжко та матрац (все інше – своє), а також встановленим для населення Херсона пайком. За свідченнями Івана Журби, під час відкриття школи вдалося набрати 100-120 студентів, а на наступний рік заяв було подано ще більше.

Історію України та географію у сільськогосподарській школі викладав Ярослав Степовий. На запитання слідчого у 1950-му році Іван Журба розповів, що «Степовий мені говорив, що він до 1940 року проживав на Західній Україні, а потім переїхав до Криму, де жив до німецької окупації. Коли Крим було окуповано німцями, то нібито німці його заарештували, але потім звільнили й він прибув до Херсона». Та

сам Журба вважав цю історію вигадкою Степового, бо останній прибув до міста разом із Грицаєм та Вдовиченком й усі вони походили з Західної України. Ще одну «версію» довоєнного життя Юліана Войтовича – «Ярослава Степового» слідству розповіла вчителька історії Марія Гаркуша, яка володіла інформацією про його довоєнне навчання у Львівському університеті. Крім того, «Степовий, палкий націоналіст, який неодноразово бував у мене на квартирі й у бесідах зі мною розказував, що до війни був заарештований органами советської влади й перебував у в'язниці міста Херсон».

На сьогоднішній день ще не встановлено чим займався Юліан Войтович у Херсоні до того, як почав працювати у сільськогосподарській школі. Та навіть ті дані, які нам доступні, дозволяють стверджувати, що він був задіяний саме у сфері освіти. У першій половині жовтня 1941 року відділ освіти Херсонської міської управи провів у Малому театрі конференцію вчителів міста й навколишніх сіл. Головна мета конференції полягала у налагодженні роботи освітньої сфери відповідно до нових реалій життя в умовах німецької окупації. У перший день роботи конференції доповідачами були представники міської управи та відділу народної освіти. Наступного дня вчителі працювали в тематичних секціях, зокрема історичну секцію очолила вчителька Марія Гаркуша. Під час спільної роботи вчителів історії розроблялися навчальні плани, а також зачитувалися окремі теми з історії України. Основний наголос тоді було зроблено на періоді Київської Русі. Марія Гаркуша прочитала лекції про її заснування та період князівства Ярослава Мудрого. Інші теми з цього періоду історії висвітлювали у своїх лекціях Ярослав Степовий. Зауважимо також, що під час роботи історичної секції були надані рекомендації щодо підручників для шкіл, це були книги з історії України авторства Коваленка, Миколи Аркаса та Михайла Грушевського.

Після повернення советської влади до Херсона, органам державної безпеки, в процесі боротьби з націоналістичним рухом, вдалося дізнатися про створення членами ОУН у другій половині

1942 року в сільськогосподарській школі молодіжного осередку на чолі з Ростиславом Шевченком. Завербований у 1952 році під агентурним псевдонімом «Павленко» колишній учень школи й учасник організації Микола Ломакін свідчив, що керівництво організацією здійснювало двоє учнів: згаданий Шевченко та Юрій Вороненко (рідний брат дружини Федора Вдовиченка). Окрім зв'язків безпосередньо з членами ОУН Херсона, молоді націоналісти через зв'язкових Павла Соболєнка, Григорія Биду та Леоніда Ніколаєва також підтримували зв'язки з оунівцями Миколаєва та Одеси, зокрема отримували звітні різноманітну літературу.

Наприкінці літа – на початку осені 1942 року Юліан Войтович захворів на черевний тиф. Саме на цей час припадає розгортання репресій нацистських спецслужб проти ОУН у Херсоні. Перебування вчителя Степового у лікарні не вберегло його від арешту, який відбувся 19 листопада того ж року. Сам Юліан через багато років згадував, що коли його забирали гестапо, він був абсолютно безсилий й інші хворі були змушені виносити його з лікарні на ковдрі.

Після арешту, до сільськогосподарської школи надійшов запит від німців, які потребували його характеристики, зокрема чи проводив він націоналістичну діяльність у школі. Іван Журба на допиті у 1950 році свідчив, що вчителі підготували колективну позитивну характеристику, із запереченням будь-яких фактів проведення націоналістичної діяльності вчителем Степовим. Можливо, це зіграло свою роль у подальшій долі Юліана Войтовича під час слідства гестапо, зокрема тому, що він вижив.

Допоки Юліан Войтович перебував у лікарні (до арешту), родина Журби допомагала йому. Загалом, рівень дружніх стосунків у цих двох вчителів-націоналістів був настільки високим, що інші педагоги з сільськогосподарської школи пліткували про те, що вчитель Степовий залицяється й «женихється» до старшої доньки Івана Журби Галини. Також навідувала у лікарні Степового дружина оунівця Федора Вороненка

Нариси...стор. 13

ГЕНОЦИД КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ

18 травня – 80 років від дня початку депортації кримськотатарського народу з Кримського півострова, вчиненої советською владою.

11 травня 1944 року було прийнято цілком таємну Постанову советського Державного комітету оборони № 5859сс «Про кримських татар». В ній наводилися претензії до кримськотатарського населення (начебто, масове зрадництво та масовий колабораціонізм з нацистами), які стали обґрунтуванням проведення депортації.

Депортація кримськотатарського населення, до якої було залучено 32 тис. співробітників НКВД, розпочалася о 3 годині ранку 18 травня 1944 року й тривала, в основному, до 20 травня. Депортованим давалося на збори від кількох хвилин до півгодини, дозволялося брати з собою лише особисті речі, посуд, побутовий інвентар та провізію в розрахунок до 500 кг на родину. Однак, зібрати вдалося в середньому 20-30 кг речей та продуктів, абсолютна більшість майна залишалася і була конфіскована державою. Протягом 2 днів кримських татар звозили машинами до залізничних станцій Бахчисарая, Джанкою та Сімферополя. Звідти їх ешелонами відправляли на схід сср.

Протягом 18-20 травня було виселено 180,014 осіб (використано 67 ешелонів). Ще 6 тис. мобілізованих військоматами протягом квітня-травня 1944-го кримськотатарських юнаків окремо відправлено на наряди Головного управління формування резервів до Гур'єва (Атирау, Казахстан), Куйбишева та Рибінська. Крім того, 5 тис. кримських татар заслано на роботи до таборів тресту «Московуголь». Влітку того ж року додатково було виселено 3,141 кримського татарина, яким пощастило врятуватися в травні. Окремо 5,989 осіб, звинувачених у співпраці з німцями, та іншого «антисовєтського елементу» було заарештовано під час депортації. Вони потрапили до ГУ-ЛАГу і в подальшому не враховувалися в загальних зведеннях про вигнанців.

Відразу після перемоги над нацизмом розпочалася тотальна демобілізація кримських татар з лав советської армії. Протягом 1945-1946 років у трудові табори Сибіру та Уралу було направлено 8,995 військовослужбовців, яким лише через кілька років дозволили возз'єднатися із родинами на засланні. Така сама доля спіткала і відзначених воїнів – навіть двічі Герою советського союзу Амет-Хану Султану не дозволили повернутися

до Криму. В усіх спецпоселенців-військових вилучали військові квитки, їм забороняли носити зброю. При цьому старші офіцери залишалися на службі, тоді як старші офіцери-політпрацівники та співробітники карних органів відправлялися на спецпоселення.

Постановою советського уряду від 8 січня 1945 р. «Про правовий статус спецпоселенців» відзначалося, що останні не мали права самовільно залишати райони спецпоселення, визначені для них, голови родин повинні були щомісяця реєструватися у міліції, а всі зміни у сім'ях повинні були доповідатися міліції у триденний термін.

У 1944-1945 роках в місцях заслання від голоду, хвороб та виснаження загинуло понад 30 тис. кримських татар. На самому півострові розпочалися процеси нівелювання історичної пам'яті про кримську державність та кримських татар. Зокрема, протягом перших повоєнних років понад 80% оригінальної кримської топоніміки було замінено на стандартні загальноновживані советські назви.

Шлях кримських татар додому був тернистим та непростим. Із спецпоселень вони були звільнені на підставі указу Президії верховного совета сср від 28 квітня 1956 року, однак без права повернення у місця, звідки вони були вислані, та без повернення конфіскованого майна. 5 вересня 1967-го були зняті безпідставні обвинувачення у зраді з «громадян татарської національності, які проживали в Криму», однак повернення на Батьківщину тоді не передбачалося. Лише у січні 1974 року була скасована заборона на повернення на попередні місця проживання. Але в реальності, советські влада та КГБ робили усе можливе, щоби не допустити повернення татар до Криму.

Масове повернення додому розпочалося лише

наприкінці 1980-х років. 14 листопада 1989 року верховний совет сср прийняв Декларацію «Про визнання незаконними і злочинними репресивних актів проти народів, підданих примусовому переселенню, і забезпечення їх прав», а 7 березня 1991 року – Постанову «Про скасування законодавчих актів у зв'язку з Декларацією верховного совета сср від 14 листопада 1989 року «Про визнання незаконними та злочинними репресивних актів проти народів, які зазнали примусового переселення, та забезпечення їхніх прав».

З часу проголошення незалежності, Україна взяла на себе повну відповідальність за долю всіх своїх громадян, включно з тими, що повертаються на її територію з місць депортації. 20 березня 2014 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 1140-18 «Про... гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави», якою визнала кримських татар корінним народом України та гарантувала їхнє право на самовизначення в складі України.

Під час окупації росією Криму в 2014 році саме кримські татари масово стали на захист українського суверенітету на півострові, ставали першими волонтерами, які допомагали Збройним Силам України. Багато хто долучився до українського війська, щоб повернути синьо-жовтий прапор над Кримом. Окупанти ж повернулися до випробуваної в часи советського режиму практики репресій й залякувань корінного народу.

8 травня 2024 року Верховна Рада ухвалила Звернення до урядів та парламентів іноземних держав, міжнародних організацій, парламентських асамблей у зв'язку з 80-ми роковинами геноциду кримськотатарського народу 1944 року. Українські депутати закликають партнерів визнати депортацію кримських татар із Криму у 1944 році актом геноциду і долучитися 18 травня до вшанування пам'яті його жертв. Вони також закликали сприяти відновленню державного суверенітету України над тимчасово окупованими рф територіями, включно з Автономною Республікою Крим і містом Севастополем.

Для підготовки тексту було використано матеріали Українського інституту національної пам'яті

МОЖНА БИТИ ПО РФ. КЕМЕРОН НАЛЯКАВ КРЕМЛЬ

Міністр закордонних справ Великобританії Девід Кемерон встиг не лише побувати у Києві та посадити дерево у Львові, але й пообіцяв 3,74 млрд. доларів щорічної військової допомоги Україні “стільки, скільки потрібно”. Набагато резонанснішою стала інша його заява — Лондон не заперечує проти використання британської зброї для ударів по росії.

Україні вирішувати

Кемерон заявив, що Україна має право використовувати зброю, надану Лондоном, для завдання ударів по цілях на території росії, і що Київ повинен сам вирішувати, чи робити це.

“Україна має таке право. росія б'є по території України, і цілком зрозуміло, що Україна відчуває необхідність забезпечити свій захист. Але ця війна — це виклик для всього нашого покоління, і

Україна не повинна вести її сама”, — цитує Кемерона прес-служба британського уряду.

Це перше публічне визнання права України використовувати британську зброю для ударів вглиб росії з боку високопосадовця Сполученого Королівства.

Реакція рф

Прес-секретар російського диктатора владіміра путіна дмитрій песков назвав небезпечними заяви Кемерона.

Традиційно песков звинуватив Захід у “прямої ескалації напруженості навколо українського конфлікту (так росія називає війну, яку розв'язала проти України)” та “попередив” про “загрозу для європейської безпеки”.

“Тут ось таку небезпечну тенденцію нагнітання напруженості в офіційних заявах ми фіксуємо”, — зазначив він.

А представниця Міністерства закордонних справ росії марія захарова заявила, що країна-агресор попереджає США, Британію та Євросоюз, що будь-які “агресивні дії проти Криму” “отримають удар відплати”.

“Я хотіла б знову попередити Вашингтон, Лондон, Брюссель, що будь-які агресивні дії проти Криму не тільки приречені на провал, а й отримають удар відшкодування, який буде нищівним”, — сказала Захарова.

Удари будуть

Напередодні постійний представник України в ООН Сергій Кислиця натякнув на знищення Кримського мосту 2024 року.

Дипломат опублікував фото, на якому перераховані основні типи мостів, зокрема: Арочні, Консольні, Вантові, Підвісні, Пов'язані арочні та Керченські.

При цьому Керченські мости, на відміну від інших, не схематично зображені — під ними порожньо.

Командувач Військово-морських сил України віце-адмірал Олексій Неїжпапа переконаний, що Кримський міст буде знищено до кінця 2024 року. Також, за його словами, ЗСУ знають, як його знищити. “Я думаю, недовго чекати лишилося. Принаймні цього року точно”, — сказав він про знищення незаконної споруди росіян.

Не просто так сказав

“Поза всяким сумнівом, заява Кемерона, підкреслюю — не просто міністра закордонних справ Великобританії, а й колишнього прем'єра, людини дуже відомої і шанованої в західному світі, надзвичайно важлива. Ця заява, крім усього іншого, продемонструвала, що є певні розбіжності та внутрішня дискусія серед

наших західних союзників”, — упевнений український політолог Володимир Фесенко.

Експерт нагадав у контексті слів Кемерона заяву президента Франції Еммануеля Макрона про запровадження західних військ в Україну.

“Тому я думаю, що це дуже важлива заява, яка свідчить про те, що позиція Байдена не є універсальною і не відображає позицію всіх наших міжнародних партнерів. До речі, коли виникла затримка з американською допомогою, саме європейці — Німеччина, Нідерланди та та сама Великобританія частково закрили цю дірку, надавши додаткові пакети допомоги. Тобто, Європа, особливо за останні півроку, в деяких питаннях діяла більш рішуче, ніж Вашингтон, і позиція озвучена паном Кемероном — чергове підтвердження цього”, — робить висновки Фесенко.

Валерій Літонинський, «Кореспондент»

Ювілей

НІЩО НЕ СПИНІТЬ ІДЕЇ, ЧАС ЯКОЇ НАСТАВ... ЗУСТРІЧ З ІСТОРИКОМ-ЮВІЛЯРОМ ГЕННАДІЄМ ІВАНУЩЕНКОМ В СУМАХ

В переповненій актовій залі Сумської ОУНБ у форматі ЗНАЙОМСТВО ЗБЛИЗЬКА – зустріч із цюгорічним ювіляром, істориком, архівістом, дослідником боротьби за нашу державність, краєзнавцем, публіцистом, громадським діячем Геннадієм Іванущенко.

Так, за словами військового історика, очільника обласної організації Національної спілки краєзнавців України, а нині офіцера героїчного військового формування «Азов» Олега Корнієнка, вклад Іванущенка у вітчизняну історичну науку значний та масштабний, оскільки, напевне, він перший, хто на системній основі почав – у цифрах, фактах, на підставі архівних документів – досліджувати важливі теми – Голодоморів на Сумщині та національно-визвольного руху в нашому краї, починаючи від доби Української революції 1917-1921 рр. та аж до сьогодення...

Про вагомий віхи науково-дослідницької, публіцистичної та просвітницької діяльності ювіляра аудиторії нагадав канд. іст. н., доцент СумДУ, дослідник українських визвольних змагань, української політичної еміграції поч. ХХ ст. Валерій Власенко.

Директор Державного архіву Сумської області Юрій Олійник розповів про діяльність Іванущенка на посаді директора ДАСО у 2005-2010 роках, за керівництва якого розпочалася масштабна робота з оцифрування архівних документів, а також відзначив

новаторство та значний вклад пана Геннадія у справі виявлення, вивчення, узагальнення та оприлюднення документів, замовчуваних раніше сторінок історії Сумщини, як, скажімо: Голодомор 1932-1933 років, національно-визвольний рух та інакодумство у ХХ столітті.

Щирих людських ноток у публіцистичні виступи додала канд. іст. н., викладачка історичних дисциплін Сумського педінституту часів студентської юності ювіляра Галина Корогод, котра поділилася своїми спогадами першого знайомства з вагомою книгою Іванущенка «Залізом і кров'ю», що й нині користується значною популярністю у читача.

Голова ОУН (б) Олег Медуніца щиро привітав ювіляра від імені Проводу Організації, розповів про громадську діяльність Геннадія Іванущенка в лавах націоналістичних організацій, наголосивши на його жертвості й відповідальності на різних відтинках роботи. Та, зокрема, зазначив: «Геннадій Іванущенко – це людина, котра була покликана дослідити й систематизувати, упорядкувати архіви нашої української

політичної еміграції – у Великій Британії, на Американському континенті. Іванущенко унікальний: він знає, де й що є про Україну, нашу столітню національно-визвольну боротьбу, де й що вагового та цінного «лежить» в архівах по всьому світі. Відтак він зшиває до купи історії поколінь, борців за українську свободу й державність, збирає українську силу!»

До змістовних виступів доєдналися з Києва – через екран – відомі діячі, публіцисти, історики Віктор Рог та Ростислав Мартинюк, а також виконавчий директор АБН Олег Вітвіцький. Вдумливо й шанобливо вони розповіли про людські чесноти Геннадія, зазначивши, що нині він редактор медіа-платформи Антиімперського Блоку Народів. «Є люди, які досліджують історію, є люди, які її творять, а є інший тип людей, які і досліджують, і творять історію одночасно, – і саме до такого типу людей належить наш товариш Геннадій Іванущенко, – зауважив Вітвіцький. – І якщо говорити

про нашу сучасність, варто згадати відновлення діяльності Антиімперського (колишнього Антибільшовицького) блоку народів на теренах України та всього світу. Отож, Геннадій в команді АБН на інформаційному фронті продовжує справу визначних попередників, спрямовану на велику Перемогу України, на розвал московської імперії – тюрми народів».

Слово, звісно ж, мав і сам ювіляр. Він, зокрема, схаактеризував визначні етапи визвольної боротьби, надважливі для формування українського світогляду, національної ідентичності, мотивації до опору окупантам-поневолювачам, важливі для кожного з нас, – Українська революція 1917-1921 рр., повстанський рух 20-30-х рр. ХХ ст., діяльність ОУН і УПА на наших теренах в роки Другої світової війни та після неї, дисидентський рух.

Торкнувся важливої справи оцифрування архівів, важливості зшивати Українську історію на рівні джерел, а також поєднання таких гло-

бальних явищ як архівна та інформаційна революції. Вдалим їх проявом, як на ювіляра, стало створення вже відомих широкій зацікавленій аудиторії інтернет-ресурсів – «Сумського історичного порталу» (history.sumy.ua), «Архів ОУН – Українська Інформаційна Служба – Лондон» (ounis.info), «Антиімперський Блок Народів. Інформаційний бюлетень» (https://abn.org.ua).

Зацікавлену аудиторію з книжковими виданнями Геннадія Іванущенка, вагомими публікаціями на шпальтах періодичних видань – з фондів відділу краєзнавчої літератури та бібліографії Сумської ОУНБ – ознайомила модераторка заходу – завідувачка відділу Тетяна Голуб, заохочуючи, насамперед молоді, до тематичного читання. Також вона презентувала читачському зібранню власний книжковий продукт ВКЛ – біографічно-бібліографічний покажчик «Геннадій Іванущенко: до 60-річчя з дня народження» із серії «Краєзнавці Сумщини».

Насамкінець аудиторія, молоді, захисники, що з театру війни прибули на зустріч, аби вшанувати ювіляра, привітали знаного краянину дружніми оплесками, побажавши йому наснаги у важливій роботі на утвердження правдивої української історії, формування пасіонарності в національному характері українців.

Многая літа, друже Геннадію!

Тетяна Голуб
Фото: УС

«КНИГАРНЯ БАНДЕРІВЦІВ» В ОДЕСІ

Презентація «Книгарні бандерівців» в Одеській обласній універсальній бібліотеці розпочалася зі змістовної розмови з директором товариства «Українська видавнича справа», редактором часопису ОУН (б) «Шлях Перемоги» Віктором Рогом.

Пан Віктор подякував організаторам та учасникам заходу, розповів небайдужим одеситам про історію створення, призначення та функціонування проекту, історичну та наукову літературу, що видається «УВС», поділився майбутніми видавничими задумами.

«Наше завдання – окреслювати національні пріоритети, визначати ієрархію національних задач, формувати світогляд нації, а світогляд окреслює орієнтири і зміцнює національний хребет, насталоє волю – це основне.

Задля цього й працюємо, – наголосив Віктор Рог.

Модератор зустрічі – історик, професор Олександр Музичко наголосив, що основним завданням проекту є заповнення прогалін є наших знаннях і формування орієнтирів нового українського суспільства: інтелектуально та світоглядно.

«Книгарня бандерівців працює для побудови і захисту української України,

видає і поширює вартісні книги, які озброюють нас у цій праці і боротьбі. Дуже рекомендую замовляти книги у цій книгарні», – підкреслив він.

Дослідниця і популяризатор творчості Івана та Юрія Лип пані Світлана Кучеренко у своєму виступі детальніше зупинилася на значенні праць Юрія Липи, котрі перевидуються видавництвом «УВС».

«Публіцистика Юрія Липи

неоднозначно сприймалася завжди, спектр реакції коливався від захоплення ідеями до образ автора. Серед його сучасників були такі, що вважали його праці в кращому випадку фантазіями, а то й «мареннями відрубаної голови». Серед наших сучасників усталилася така оцінка: Юрій Липа належить до свого часу, його пропозиції цікаві, але не здійснені, вони втратили актуальність.

Війна актуалізувала висновки Липи, серед них такі: напрям схід-захід розриває Україну, він руйнівний, життєдайним напрямом для України є північ-південь; єдиним рятунком для існування української державності є цілковите знищення російської великодержавності та інші.

Хочу подякувати редактору

Віктору Рого за співпрацю у проведенні Восьмих Липівських читань у Києві та виданні збірників матеріалів, а також за перевидання трилогії Юрія Липи «Призначення України», «Чорноморська доктрина» і «Розподіл Росії» та інших вартісних творів», – зазначила Світлана Кучеренко.

Під час презентації учасники заходу мали можливість ознайомитись із виданнями «УВС», зокрема збірниками творів Ярослава Стецька, Миколи Сціборського, Юрія Липи, Дмитра Донцова, Євгена Онацького, Романа Бжезького, Віктора Рога та інших ідеологів українського націоналізму, отримати свіжі числа газети «Шлях Перемоги».

Українська Інформаційна Служба

УКРАЇНСЬКИМ БІЖЕНЦЯМ ПОЛЕГШАТЬ ЖИТТЯ У ШВЕЦІЇ

Уряд Швеції подав пропозицію з метою полегшити життя українським біженцям. Вони зможуть швидше зареєструватися та отримати номери соціального страхування.

Про це повідомляє "РБК-Україна" з посиланням на "Sveriges radio".

Як заявила міністр міграції Марія Малмер Сте-нергард, українці отримують повний доступ до медичного обслуговування, зокрема доступ до стоматологічної допомоги. Крім того, вони матимуть можливість наглядати за дітьми та перебувати у відпустці для догляду за дитиною.

"Використовуючи свій номер соціального стра-

хування, вони також можуть отримати банківський ідентифікатор, який полегшує контакти з владою та, наприклад, з дитячою школою", — додала вона.

Це стосується українців, які мають посвідку на проживання у Швеції за правилами ЄС. Сьогодні вони мають прожити у Швеції три роки, перш ніж їх можна буде вписати у реєстр насе-лення та отримати номер соціального страхування. Але уряд планує змінити цю умову, щоб українці могли зареєструватися за рік. Уряд хоче, щоб нові правила набули чинності 1 листопада.

Українці, які зареєструються, також можуть

брати участь у програмі агентства з працевлаш-тування, яка є підтримкою та заходами щодо ви-вчення шведської мови та пошуку роботи. Тоді вони отримають більше грошей. Сьогодні українці можуть отримувати від Шведської міграційної агенції добову допомогу, яка становить 71 швед-ську крону на день (7 євро), а за участю у програмі отримуватимуть 308 шведських крон (30 євро).

Але українці не матимуть права на усі пільги. Наприклад, вони не можуть отримувати допомогу на дитину чи житлову допомогу.

Олександр Білоус, «РБК-Україна»

5 травня дипломати Посольства України у Франції разом з українською громадою у Франції відзначили Дні Анни Київської. Дні Анни Ярославни, доньки київського князя Ярослава Мудрого, яка стала королевою Франції, вийшовши заміж за короля Генріха І, щорічно відзначаються у травні. Це свято стало символом збереження пам'яті про французьку королеву українського походження та дружніх франко-українських відносин.

Разом з Центром Анни Київської, РКУФ,

ПЛАСТ-ом та іншими асоціаціями ми вшанували це свято покладанням квітів до пам'ятника Анни Київської у Санлісі, спільною молитвою в абатстві Сен-Вінсен, яке заснувала Анна та біля знаку жертвам Голодоморів 1938-39 рр., а також традиційним пікніком. Дякуємо всім, хто долучився до цього особливого заходу!

Текст і фото:
«Фейсбук» Посольства України у Франції

У ДЕНЬ ЄВРОПИ У ТАЛЛІНІ ВІДКРИЛИ УКРАЇНСЬКИЙ СТЕНД

Посольство України в Естонській Республіці, на за-прошення Представництва Європейської Комісії в Естонії, взяло участь у святкуванні Дня Європи у Таллінні.

На площі Свободи був представлений Український стенд разом з іншими країнами-членами Європейського Союзу. Він був яскравим і колоритним завдяки виробам ручної роботи від майстерні «РТАНА» та Асоціація Українських Організацій в Естонії.

Особливо було приємно, коли відвідувачі підходили до нашого стенду, щоб підтримати Україну та взяти український прапорець з написом «Все буде Україна!» або «Україна переможе!».

Також ми вдячні за увагу до Українського стенду з боку Міністра закордонних справ Естонської Республіки Маргуса Цахкни та Президента Рійгікогу Естонської Республіки Лаури Хуссара.

Текст і фото: «Фейсбук» посольства України в Естонії, Асоціації українських організацій в Естонії

ІХ БЛАГОДІЙНИЙ МАРАФОН

ДІТИ КАНАДИ – ДІТЯМ УКРАЇНИ

2 ЧЕРВНЯ 2024 р.
14:00 - 18:00

КОНЦЕРТ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

ЗА УЧАСТІ КОЛЕКТИВІВ, АНСАМБЛІВ, МИСТЕЦЬКИХ СТУДІЙ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ВИКОНАВЦІВ З ТОРОНТО ТА ОКОЛИЦЬ

НА ТЕБЕ ЧЕКАЮТЬ:

- Майстерня дитячої творчості
- Аквагрим
- Продаж сувенірної продукції
- Ятка з солодощами
- Лотерейний розіграш призів від наших благодійників

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

СПОНСОРИ

Будемо вдячні за ваші благодійні внески на підтримку проектів МОУГ "Четверта Хвиля" для дітей в Україні

Teatrально-Музична Студія ім. Леоніда Олійника

International Organization of Ukrainian Communities FOURTH WAVE

Міжнародна Організація Українських Громад ЧЕТВЕРТА ХВИЛЯ

Шкільна Рада Конгресу Українців Канади відділ Торонто

Ukrainian National Federation Toronto Branch Trident Banquet Hall 145 Evans Ave, Etobicoke, ON

ЮНАКТ

МІСТ

ГОМІН УКРАЇНИ

FORUM TV

NEW PATTWAY

CHOBNIY SHLYAH

GOLD

SILVER

BRONZE

FRIEND OF CHILDREN

TELX

Sadolek

World Council of Ukrainian Social Services at UWC

ЩЕ ОДИН ДОКАЗ, ЩО 99 РОКІВ ТОМУ ХВИЛЬОВИЙ МАВ АБСОЛЮТНУ РАЦІЮ

«Від москви, від її стилів українська культура повинна втікати якомога швидше»

Як на мене, цього разу Україна на Євробаченні все зробила правильно — і пописалася дуже достойно (десь так і має презентуватись на світових майданчиках країна, яка відбиває unprovoked genocidal war: не роздираючи на собі виразок на чужому весіллі, щоб не псувати гостям апетиту, — і водночас не забуваючи на повен голос нагадувати присутнім, за чий кошт вони тут бавляться, поки за кількасот км звідси ллється кров, — глядацька підтримка й 3-тє місце зайвий раз підтвердили, що стратегія правильна, браво дівчатам і всім причетним!)

При цій okazji гріх було б не нагадати, що тільки після того, як українські співаки позбавились опіки

«лучших московских продюсеров», співаємо» — що в нас гарні голоси, світ завважив, що ми дійсно «гарно цікаві пісні, і взагалі цікава й сильна

музична культура, раз ми щороку приїздимо на Євробачення з топовими номерами... Поки нашим шоу-бізом рулили кіркорови, нічого цього не було видно (так само, як і на внутрішньому муз. ринку: хто переходив на московські рейки, одразу «ставав козльоночком», різко втрачав індивідуальність і розчинявся в тамтешній соляній кислоті, як бідолашна Іра Білик). Це ще один доказ, що 99 років тому Хвильовий мав абсолютну рацію, коли застерігав: «Від москви, від її стилів українська культура повинна втікати якомога швидше».

Просто-таки епіграф до історії нашого Євробачення. І не тільки Євробачення.

Фото: «УНІАН»
Оксана Забужко,
«Високий замок»

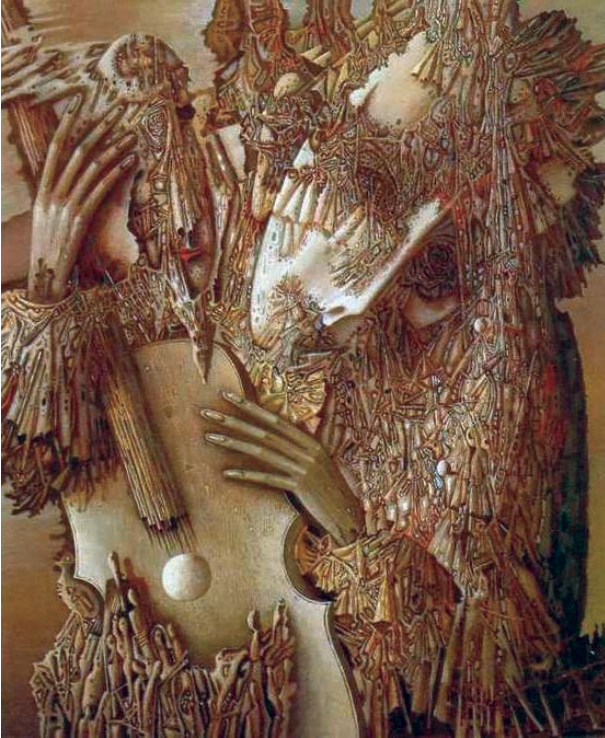
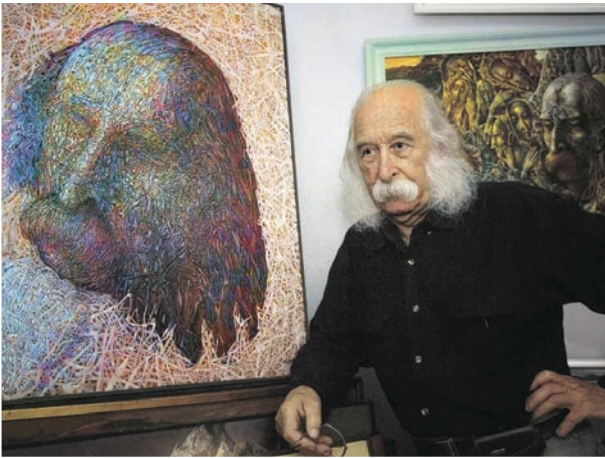
ІВАН МАРЧУК — ГЕНІЙ СУЧАСНОСТІ

12 травня святкував свій день народження Іван Марчук. Навряд чи в Україні знайдеться людина, яка не чула б про цього славетного українця, не пам'ятала колоритний образ з довгими вусами. Геніальність, українська ідентичність відчувається в його зовнішності, манері вдягатися, говорити, та й в кожній картині, що зачаровує. Без перебільшення, на сьогодні Іван Марчук є одним з найвідоміших українських художників за кордоном. З яскравих перемог – внесення британською газетою “The Daily Telegraph” до переліку “100 геніїв сучасності” (Britain`s Top 100 Living Geniuses).

Водночас, історія життя Марчука не така безхмарна, як змальовують деякі ЗМІ. Іван Марчук народився в родині сільського ткача в Тернопільській області. Малював з дитинства на землі чи маленькому клаптику паперу квітами. Дорослі вмовляли обрати за професією хірурга чи біолога, на щастя, художник переміг. Іван Марчук вивчав декоративний розпис, курс з кераміки у Львові (в училищі та інституті прикладного мистецтва), служив в армії. Три роки попрацював в Інституті надтвердих матеріалів НАН України.

Дехто закидає, що в кінці 1980-х він покинув Україну, мовляв “утік...”. Та не слід забувати, що Марчук як митець формувався за радянських часів, і його творчість була не до вподоби КГБ. Маючи експозиції в більш, ніж десятих містах радянського союзу, українська Спілка художників його не визнавала, більш того – ігнорувала, коли вже вголос говорили про неймовірну харизму. Запитаєте, що поганого в зображенні пшеничних ланів чи блакитного неба? Дуже вже все українське, метафоричне, символічне довкола теми буття простого українця.

Тому еміграція до Австралії, Канади, США – скоріше, була вимушеним кроком, втечею у пошуку власного “Я” в мистецтві, доказом оточуючим і собі самому, що роботи чогось варті. За стилістикою, тематикою, картини систематизуються в цикли: “Голос моєї Душі”, “Пейзаж”, “Цвітіння”, “Кольорові прелюдії”, “Портрет”, “Нові експресії”, “Натюрморт”, два цикли “Біла планета”, “Виходять мрії з берегів” та “Погляд у Безмежність”. В одному з інтерв'ю “Україна молода” автор так відгукнувся: “Було дев'ять періодів творчості, “дев'ять Марчуків”, і кожен з них чи-

мось дивує”. Дійсно, в його роботах і критикам важко виокремити якийсь один конкретний стиль – у творчому арсеналі є абстракції, портрети, пейзажі...

Напрацювання митця оцінені в понад 5 тисяч картин. До слова, виставки Марчука завжди відвідують тисячі шанувальників з різних кутків світу. До 200 персональних виставок його полотен – і де б не був особливе захоплення викликає техніка виконання Марчука. Мова йде про геніальний очерк-стиль в живописі «плетиво з ниток». Справді, зображення на межі рукотворного і технологічного, через складність філігранного виконання і трудомісткість практично не підлягає повторенню. Жартуючи Іван Марчук охрестив цей стиль «пльонтанізм» (дослівно – випльонтане зі жмутьків ниток), що ще дужче заплутало іноземних перекладачів. Спробуйте й самі відшукати зокрема англійський відповідник для цього стилю.

У 1990-х відбулася його перша офіційна виставка у Києві – у Державному художньому музеї українського образотворчого мистецтва (нині Національний художній музей України). За 7 років потому Марчук отримав звання “Заслужений художник України”, лауреат Національної премії ім. Шевченка за дворічну шевченкіану з 42 картин Тараса Шевченка (з вищезгаданого циклу “Голос моєї душі”). Трохи згодом – і звання “Народний художник України”.

Цікаво, що частіше говорять про Івана Марчука, як про художника, хоча половина його шедеврів – скульптури. Такі живі, виразні, чуттєві... за кожною з них – своя історія, геніальний задум. Чи не тому вже десятки років роботи митця отримують різні міжнародні відзнаки? І це подвійна перемога – завжди надихають історії перемог українців, людей, які займаються улюбленою справою, досягають успіхів і тим самим прославляють свою Батьківщину. Вражені мистецтвознавці Європи, США та Австралії, пропонують й досі виставляти свої роботи в найкращих залах світу.

Іван Марчук – неймовірна людина з такою потужною енергетикою, любов'ю до України, що спілкування з ним наповнює позитивом та вірою в Україну на декілька днів. А його роботи вкотре переконують, що українці – талановита нація.

Фото: «Український інтерес»
Марина Кондратенко,
«Український інтерес»

«ВІРА СПРАВДІ РЯТУЄ»

Напевне, не раз ви чули фразу про те, що в окопах не буває атеїстів. Бо у випадку смертельної небезпеки людина почувається найбільш беззахисною, вразливою і підсвідомо прагне допомоги від когось сильнішого за себе, прагне спасіння, чуда, прагне допомоги від Бога. Хоча, можливо, раніше всі свої надії покладала виключно на себе або на інших людей. Що змінюється? Чому раптом у критичних ситуаціях приходиться віра і надія на Господа?

Бо часто лише втративши, людина розуміє справжню цінність чогось. Лише опинившись перед смертельною небезпекою, по-справжньому починає цінувати життя і чіткіше бачити пріоритети. Бо лише терплячи скорботу, розуміє справжню ціну речей світу цього. Адже, як говорив Господь: «Сила Моя виявляється в немочі» (2 Кор. 12: 9).

Страждання і немочі відкривають людині духовні очі. Вимивають з них все замулення тієї хибної всемогутності, самодостатності

й оманливого всесилля людини. То все — наслідки дії згубної гордині. Але вона ніколи не спасе, не встоїть перед важкими випробуваннями, перед безсиллям, перед правдою. А правда така: не все людині під силу. Але що неможливо для людей — можливе для Бога. Не для диявола, а для Бога! Бо Він — Творець і Спаситель. Бо лише Він в один момент може змінити все і дати надію на спасіння там, де, здавалося б, її вже немає...

Про силу віри, про її благі плоди багато разів сказано у Священному Писанні. Про це постійно говорять священнослужителі, про це можна прочитати у незліченних працях святих отців. Є багато очевидців чудесних зцілень, дивовижних рятувань життя від, здавалося б, неминучої смерті — особливо зараз, під час війни, коли диявол і смерть ходять дуже близько.

Багато чую життєвих історій від наших захисників про те, як когось від кулі врятувала іконка, натільний хрест чи Біблія, коли допомога прийшла, здавалося б, невідомо звідки, коли раптово знаходилося потрібне і правильне рішення, на пошук якого раніше були витрачені цілі тижні чи місяці. Це — живі сучасні свідчення про те, що віра справді рятує, неможливе робить можливим. Тож вірте — і нехай Господь вас оберігає і вам допомагає!

Митрополит Епіфаній
Фото: «Релігійна правда»

ФІЛІЇ РОСІЙСЬКОЇ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ – ЦЕ ТЕ Ж САМЕ, ЩО ФІЛІЇ ФСБ

Лише 685 українських церков офіційно розірвали зв'язки з російською православною церквою від початку великої війни. Це — більш ніж із 8 тисяч, які діяли в Україні станом на кінець лютого 2022 року.

Ця статистика є найкращим показником реального бажання влади боротися проти російського впливу. Можна ухвалити ще десяток рішень РНБО, сотню президентських указів та оприлюднити мільйони пресрелізів про «унеможливлення діяльності в Україні афілійованих із рпц релігійних організацій». Але ми розуміємо, що кожна з цих 8 тисяч пов'язаних з росією церков по суті є офіційним представництвом рпц в Україні (йдеться про так звану Українську православну церкву московського патріархату – Ред.). рпц, яка офіційно проголошує священну війну проти України та щодня агітує за вбивства українців. Якщо влада не бачить в цьому проблеми, то чи буде проблемою, якщо яке-небудь фсб вирішить офіційно зареєструвати свою дочірню фірму десь, наприклад, у Волинській області?

У цієї проблеми є лише одне легальне рішення — має бути закон, який заборонитиме діяльність рпц і дозволить виконавчій владі моніторити зв'язки рпц з українськими релігійними організаціями та допомагати їх розривати. Закон, на підставі якого релігійні громади зможуть ініціювати переходи з-під московського управління і допоможе вирішити цю проблему у законний спосіб, а не ігнорувати її.

Такий закон на розгляді Верховної Ради перебуває вже майже півтора року. Законопроект підготовлений до голосування профільним парламентським комітетом, і два місяці апарат Верховної Ради під різними приводами його не оприлюднює. Сподіваюся, що в травні ми нарешті побачимо цей законопроект в порядку денному парламенту, і Верховна Рада, хоч і з великим запізненням, але нарешті прийме такий важливий закон.

Микола Княжицький,
народний депутат від фракції
«Європейська Солідарність», «Волинь»

ПАПІ РИМСЬКОМУ ПОДАРУВАЛИ КНИГУ ПРО ВОЇНА ЗСУ, ЯКИЙ ПРОЙШОВ ПОЛОН У РФ

Лауреатка нобелівської премії миру українська правозахисниця Олександра Матвійчук зустрілася у Ватикані із Папою Римським. Вона подарувала йому книгу українського журналіста та письменника, а також воїна ЗСУ Станіслава Асєєва, який пройшов полон проросійських бойовиків. Про це Матвійчук написала у "Facebook".

Йдеться про видання Світлий шлях: історія одного концтабору.

Асєєв провів два роки в полоні бойовиків терористичної "ДНР" в тюрмі Ізоляція, де людей катували щодня.

На прикладі його досвіду Матвійчук пояснювала Папі Римському, чому окупація неприйнятна для України.

"Із початку війни у лютому 2014 року ми постійно документуємо такі історії. Я особисто опитала більше сотні людей, які пройшли через пекло полону в окупації. Тому я говорила у Ватикані, що українці прагнуть миру, але мир — це не окупація. Окупація не зменшує людські страждання, а просто робить їх невидимими. Ми працювали над Декларацією Миру, і може я колись напишу в мемуарах як мені прямо перед зустріччю із Його Святістю довелося рукою вписувати у фінальну версію, що "окупація — це просто інша форма війни", — розповіла Матвійчук.

Уляна Виноградова, «Кореспондент»

«МИ МАЄМО ПАТРІАРХАТ, АЛЕ ВІН ЩЕ НЕ ВИЗНАНИЙ»

Голова УГКЦ Блаженніший Святослав в інтерв'ю для «Громадського телебачення» прокоментував питання про патріархат для УГКЦ. «Ми маємо патріархат, але він ще не визнаний», — сказав Предстоятель.

«Патріархат — це певна форма церковного буття, коли низку митрополитів, які мають свої митрополії, свої структури, очолює голова Церкви. Той, хто „предстоїть“ між митрополитами, і є патріархом», — розповів Блаженніший Святослав.

Він зазначив, що за часів патріарха Йосифа, який уперше підняв цю тему, наша Церква мала три митрополії, які не мали свого єдиного центру, тому належали до Апостольської столиці — до Риму, адже Україна була поневолена.

Однак сьогодні УГКЦ має вісім митрополій і єдине законодавче тіло — Синод Єпископів. Тому ми маємо патріархат.

Предстоятель визнав, що 30 років для такої патріаршої структури — це дуже маленький проміжок часу. «Потрібно, щоб до нас призвичаїлися і в Апостольській столиці (Ватикані), і серед православного світу не тільки в Україні, але й за кордоном. Так, ми маємо патріархат, який функціонує, який розвивається, який розквітає і чекає свого вселенського визнання», — зазначив він.

Залишається відкритим питання, хто має визнати патріархат УГКЦ. Дехто каже — тільки Вселенський Собор, а інші — тільки Папа Римський. «Я думаю, що питання визнання — це питання часу», — підсумував Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

МОСКОВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ —ІДЕОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР ТЕРОРИЗМУ

російська православна церква пропагує культ насильства і прощення гріхів злочинців задля досягнення політичних і військових цілей російської федерації.

Про це заявив завідувач відділення релігієзнавства Інституту філософії імені Г. Сковороди НАН України, доктор філософських наук, професор Олександр Саган під час круглого столу «Як убиває російський терор: передумови, загрози та виклики», що відбувся у Медіа-центрі Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв у Києві, пише «Укрінформ».

«росія відроджує тероризми, які вже в Європі призабуті. Ми не звикли до такого терміну як «християнський тероризм». І сьогодні все більше ця тематика проявляється саме на території росії. Під «християнським тероризмом» ми розуміємо форму релігійного тероризму, що вчиняється заради насадження особливого витлумачення релігії та власного бачення розвитку християнства. Ці дії спрямовані як проти прихильників інших релігій, так і проти християн. Його кінцевою метою може бути досягнення не лише релігійних, але й політичних та військових цілей», — сказав він.

За словами Сагана, нинішній московський патріархат перетворюється на ідеологічний центр, що спонукає населення росії до тероризму. Підґрунтям для цього є квазірелігійне вчення про росію як осередок «духовної цивілізації» і «єдиного захисника православної духовності» від «західних, сатанинських, цінностей», яке протягом 20 років розгортає Всесвітній російський народний собор. За словами науковця, поряд із цим розвивається ідея «виключності російської цивілізації».

«В росії православ'я відійшло від власне православного врівнення. Пропагування культу насильства і прощення гріхів насильників використовується церквою як засіб досягнення росією політичних цілей», — зазначив Саган.

Він додав, що російські церкви беруть участь в ядерному шантажі — від освячення носіїв ядерних зарядів до нав'язування населенню апокаліптичних настроїв.

Круглий стіл «Як убиває російський терор: передумови, загрози та виклики» організували Центр військово-правових досліджень, Інститут зовнішньополітичних досліджень, Центр політичних студій «Доктрина» за сприянням Державного підприємства «Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв».

«Релігійна правда»

OUR TASK IS CRYSTAL CLEAR – TO THWART RUSSIA'S ATTEMPT TO EXPAND THE WAR – ADDRESS BY THE PRESIDENT

Dear Ukrainians!

Briefly about this day.

First, the reports from the Commander-in-Chief and the Minister of Defense regarding the situation in all the most intense directions. In the Kharkiv region, our counterattacks are ongoing, we've provided reinforcement in that area, in particular, in Vovchansk and the border areas in general. Brigadier General Mykhailo Drapatyi is in charge of this direction directly on the ground, and he is provided with the necessary munitions and forces. Now we are getting more and more results, destroying the occupier's infantry and machinery. I am grateful to all our warriors who are strictly following orders, holding their ground and doing everything to stabilize the situation. At the same time, we understand the enemy's actions and their plan to divert our forces.

Of course, we do not leave the Donetsk direction without the necessary sup-

port and supplies, namely the Kramatorsk and Pokrovsk sectors. Constant attention is paid to the Kupyansk sector. We also observe hostile activity against Sumy and Chernihiv regions – subversive groups and shelling. We are responding with fire, as we should. Our task is crystal clear – to thwart Russia's attempt to expand the war. The fulfillment of this task depends literally on everyone who is on the ground – from Chernihiv to Vovchansk, from Kharkiv to Donetsk. There must be no safe place for the occupier on the Ukrainian land. As well as in our sky. Today we are thankful for the downing of the Russian Su-25 in the Donetsk region. Guys from the 110th separate mechanized brigade. Well done, guys!

I am also grateful to all the representatives of our regional authorities in the frontline and border regions, to the local communities, and to the employees of the National Police of Ukraine who help, providing evacuation and support under constant Russian attacks. Maximum efforts should be made

to ensure that it is the occupier who loses, not us, not Ukrainians.

Second, our international activities. I had a conversation with the Prime Minister of Sweden. I informed him about the situation on the frontline today – about Russian attempts to put more pressure on Ukraine. We discussed the details of the new defense package from Sweden and the possibility of expanding our cooperation. In particular, the financing of weapons production. This includes both projects in Ukraine and joint projects. Sweden can help significantly by investing in this joint production effort. So can Luxembourg – in a conversation with the Prime Minister of Luxembourg today, we touched upon all these opportunities to produce more weapons. I am grateful to our partners for understanding our needs and our prospects – common prospects. Of course, I have invited both leaders – Sweden and Luxembourg – to take part in the Global Peace Summit that we are preparing for June. I am grateful for their consent.

Plus Canada – I have just spoken to the Prime Minister of Canada. Two topics. Defense support, especially with regard to armored vehicles and artillery. We are working on expansion in this area. And today Justin, Mr. Prime Minister, confirmed to me that he will participate in the Peace Summit. Thank you, Justin.

Tomorrow is an equally active day in terms of working with our partners, and this is a joint task for Ukrainian courage and for the promptness of our partners. The effective aid packages are the ones that have been implemented and delivered, they are the weapons in the hands of our warriors. And we ensure our results. Ukrainian results – the ones we all need. And they will definitely come. Thank you to everyone who stands with Ukraine! Glory to all who fight and work for the Ukrainian results!

Glory to Ukraine!

**President of Ukraine
Volodymyr Zelenskyy**

NOBEL PEACE PRIZE LAUREATE OLEKSANDRA MATVIICHUK

Toronto Fundraising Gala | June 6th

OTTAWA | MONTREAL | TORONTO | WINNIPEG

For tickets & more information, visit:
cufoundation.ca/canadian-speaking-tour

CANADA-UKRAINE FOUNDATION
FONDATION CANADA-UKRAINE
КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКА ФУНДАЦІЯ

OLD MILL TORONTO | 21 OLD MILL RD, TORONTO

6:30PM VIP Reception With Tour Sponsors

7:00PM Doors Open to Guests

Black Tie

Featuring a musical performance by Canadian music legend Chantal Kreviazuk

NOBEL PEACE PRIZE LAUREATE OLEKSANDRA MATVIICHUK

Nobel Peace Prize winner Oleksandra Matviichuk has been documenting Russian war crimes in Ukraine for 10 years, since the occupation of Crimea, Donetsk and Luhansk. Her centre has documented thousands of war crimes in the last two years alone, since the full-scale invasion in February 2022. She has become the face and voice of resistance and human dignity, leading the international effort to try the perpetrators of crimes against humanity – from the Crime of Aggression to the systematic murder of civilians, to the state abduction of thousands of Ukrainian children in an effort to erase their Ukrainian identity or train them into “cannon fodder” for the Russian war machine.

“We are honoured to partner with Oleksandra Matviichuk and the Ukrainian Centre for Civil Liberties. Their work in cataloguing war crimes is essential and will constitute a critical part of the Nuremburg Trials against Kremlin officials once this war is over.”

– Victor Hetmaneczuk,
Chair of the Canada-Ukraine Foundation

She attended Taras Shevchenko National University of Kyiv, graduating in 2007 when she was conferred a LL.M. specializing in human rights law. She started working for the non-profit Centre for Civil Liberties upon its founding in 2007, when it was established. In 2012, she became a member of the Advisory Council under the Commissioner for Human Rights of Ukraine’s parliament. In 2017, she became the first woman to participate in the Ukrainian Emerging Leaders Program of Stanford University. Since October 2022, she has been Vice-President of the International Federation for Human Rights (FIDH). Her honours include, inter alia:

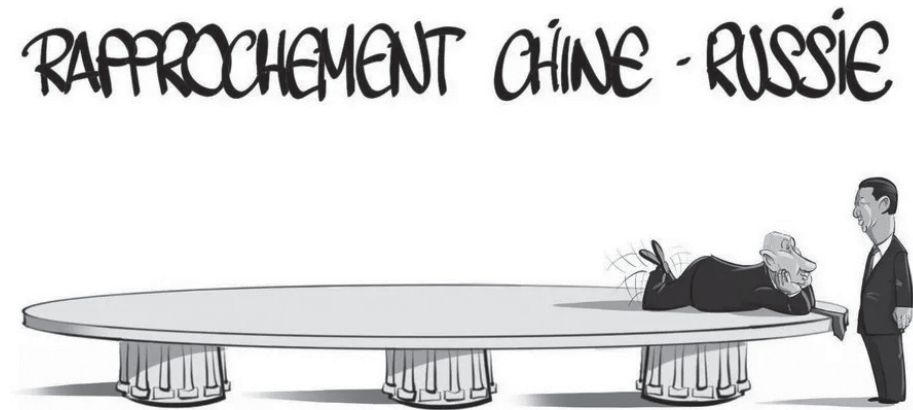
- 2022 – Nobel Peace Prize on behalf of the Center for Civil Liberties
- 2022 – Right Livelihood Award
- 2017 – “Ukrainian Women of Courage” Award from the U.S. Embassy
- 2016 – Democracy Defender Award, OSCE Parliamentary Assembly
- 2015 – “Sjur Lindebrække Prize for Democracy and Human Rights”, awarded by the Norwegian political party Høyre
- 2007 – The Vasyl Stus Prize, Ukrainian Center of PEN International

“The war isn’t over. With each day it continues, more children are being abducted by Russia and sent to filtration camps or re-education centres. This horrendous crime must be better understood.”

– Olesia Luciwi-Andryjowycz,
Chair of the Canada-Ukraine Foundation Civil Society Committee

Through multiple events in four Canadian cities, Ms. Matviichuk will be raising awareness to the plight of the thousands of Ukrainian children stolen by Russia, the impact of the war on women and children, and her ongoing work in cataloguing human rights abuses and war crimes.

YURIY SYROTYUK: XI JINP(UT)YIN

MR

Yuriy Syrotyuk
Analysis

He to whom the yasak is paid, holds the power. Since the accession of Muscovy as a colony to the Mongol Empire, Moscow paid “yasak” – a tax in kind – to the imperial centre. After she intercepted the struggle for collecting Mongolian heritage, Yasak began to be taken to Moscow. The direction, in which the tax in kind is taken, marks the real centre of power.

On 16-17 May, during his first official visit after another inauguration, Putin will take a yasak to Beijing.

For the first time in the history of his presidential terms of office, Putin begins his journey with a trip to China, and not to Europe, as he has done twice, or to the post-Soviet countries, which he considered the zone of his exclusive geopolitical interests.

Putin’s visit to China is not just a symmetrical gesture in response to last year’s similar visit by the leader of Greater China Xi Jinping after his reelection to Moscow. This symbolizes the strategic dependence that Moscow has fallen into before China.

Putin’s obsession with the war against Ukraine, readiness to wage this war to the end, regardless of the losses and reputational consequences, and the full mobilization of the economy for the needs of the war, pushed Russia not just to an Asian turn, but to fall into critical dependence on China.

Therefore, the 42nd meeting of the leaders of Russia and China will testify and consolidate the inequality in the relations between the two countries and their leaders. Although Putin and Xi Jinping constantly exchange compliments towards each other, such as the address “dear friend”, Putin’s efforts to build a strategic partnership with China in a geopolitical confrontation with the West, to present himself as an equal ally and a rallying point of the global South, which can undermine American dominance, the partnership lost its equal character, and became in the literal sense, excessively “expensive”.

Planning to unleash a full-scale invasion of Ukraine and assessing the possible risks of an escalation of confrontation with the West, Putin tried to win the support of the Celestial Empire or at least secure the rear. Twenty days before the start of aggression in Ukraine in early February 2022, Putin visited Xi. This visit resulted in the declaration of cooperation “without borders”. Putin

promised the Chinese leader a “quick walk”.

Since then, Russia has been bogged down in the war in Ukraine for more than two years, has fallen under Western sanctions, lost traditional sales markets and currency inflows, and has been cut off from investment flows and access to Western technologies.

During all this time, China reliably covered Russia, becoming its main financial and economic base. Thanks to China, Russia’s economy did not collapse, and what’s more, in the conditions of severe Western sanctions, the Russian economy is growing, China has become the main market for the sale of oil and gas raw materials and the receipt of protected foreign exchange earnings, and most importantly, a substitute for Western goods and technologies subject to sanctions. China helped shape the supply channels for the sanctioned goods, creating long logistics chains in which China was almost never the first buyer of the sanctioned goods and the direct transmitter to Russia. China provided Russia with the necessary production capacity for military production (machines, electronic boards, and certain types of raw materials). Without a doubt, he approved the formation of the axis of evil Russia-Iran-North Korea and the direct supply of military equipment and ammunition for the war by the latter.

Obviously, without the consent of China, neither Iran nor North Korea, which have been under sanctions for a long time and are critically dependent on trade with China, could not have discussed such a massive and demonstrative supply of weapons and ammunition. China sells Russia the necessary cargo equipment and “civilian drones” and components for them on an industrial scale, which allowed the latter to establish parity in the use of short-range kamikaze drones and civilian drones for dropping ammunition on the battlefield and begin to build an advantage.

China became the economic backbone of Russia, becoming a key market for its raw materials, primarily oil and gas, and most importantly, the main source of the most necessary imports, allowing Russian companies to attract capital and in every way weaken Western sanctions.

Despite active Western criticism of such a policy and repeated visits by Western diplomats to Beijing in 2023,

Xi Jinping continued to call close cooperation with Moscow his “strategic choice.”

It was China that helped Russia de-dollarize its financial system. This is what allowed Russia to withstand the first shock from the sanctions and quickly transfer the finance system from dependence on the dollar and euro to dependence on the yuan. By the end of 2023, the yuan accounted for more than a third of settlements, compared with almost zero until February 2022. The volume of deposits in yuan has already exceeded the volume of dollar deposits and is the equivalent of 68.7 billion dollars. The volume of loans in yuan increased four times. Disconnected from the SWIFT international settlement system, Russia uses the Chinese cross-border payment system CIPS, which includes about 30 Russian banks for operations and clearing. In 2022, daily payments in this system increased by 50%, and in 2023 by at least a quarter. Other countries, such as Bangladesh, used the same system for settlements with Russia.

Although China rejects any Western demands to stop helping Russia and says it does not violate international sanctions, at the same time, considering such statements as attempts at intimidation and interference, the imposition of secondary sanctions and the threat of a trade war with the West make China more cautious in building relations with Russia. Before Putin’s visit to Beijing, Xi Jinping toured Europe, gauging how acute Europe’s reaction is and whether it threatens a trade war with the EU’s key trading partner.

The threat of the introduction of secondary sanctions has already led to the fact that systemic Chinese banks avoid relations with Russia, financial transactions are delayed, and the opening of correspondent accounts becomes more difficult.

This has already led to Chinese exports to Russia falling by 15.7% in March and 13.5% in April, compared to the same period in 2023. Chinese banks began to refuse to accept payments for goods transported by rail from Primorye. Systemic Chinese banks refuse to accept payments even for goods not similar to those subject to sanctions. For example, the Bank of China recently refused to receive payment for a batch of plastic household goods only because the route indicated transportation through Zabaikalsk to the Moscow region.

In general, Putin will report on his plans for the end of the war and try to fix a system of economic relations that is slowing down. Putin is interested in creating reliable, uninterrupted supply and financing chains and repairing a system that has begun to fail. Redistributing gas supplies from the Yamal field to China remains an unsolved problem for the Kremlin. The “Power of Siberia-2” project, which will allow reorientation of the field that worked toward Europe and double the Russian share in the Chinese gas market, remains a project for which China is in no hurry to allocate funds.

Russia, which has put its economy on a military track and staked “everything” on the outcome of the war with Ukraine, needs the intensification of relations, growth and uninterrupted supply of the necessary technologies and products.

China, which is used to acting with a view to long-term strategies and

which is unlikely to be ready to join the war directly on the side of Russia, is faced with a dilemma: to lose the largest trading partners of the USA and the EU, with which trade turnover is four times greater than that of Russia, and to maximally militarize Russia, with which despite the strategic alliance, there are many problem areas, or even further, in declaring friendship and cooperation, and helping Russia as carefully as possible, continue to digest it in parts, maintaining fragile relations with Western trading partners, until China achieves technological independence and acquires an equal volume and quality of alternative markets.

Supporting a starving, war-crazed, no-nonsense “strategic ally” who constantly brandishes a nuclear cudgel may ultimately lead to the cultivation of a formidable strategic rival in the future. In its history, China already had a long relationship with Russian imperialism, which led to the loss of millions of square kilometres of territory. Today, despite the strategic alliance, China competes with Russia for influence in Central Asia and feels Russia’s cowboy style in Africa, which has long been the object of close attention and trust for China. China is suffering from chaos in its trading markets and threats to the stability of its banking system and economy.

Therefore, it is unlikely that Putin will get what he wants as a result of this visit, and most importantly – in the necessary quantities and in a timely manner. Just as it is unlikely that Xi will publicly criticize his vassal. Although both allies at this stage share some of the strategic vectors, the method of achieving the goals and the pace of implementation of the assigned tasks do not critically coincide. Putin needs immediate help, Xi needs help so that the “ally” does not fall off the Chinese hook and the roof of the ally is not blown off by military imperial ambitions. A Russian rabbit is already in the stomach of a boa constrictor, Si thinks, so there is no need to rush.

Chinese aid may be humiliating at the moment, but if it allows Russia to win the war, Russia will reach a new strategic level and the service provided will no longer be considered a service, and the war machine can be shifted to a new theatre of war without regard to the cries of the allies.

Against this background, the exchange of views between “strategic allies without borders” will take place. However, in this case, Putin needs everything immediately, and Xi is ready to wait on the shore until the corpse of the enemy floats by. Therefore, this time Putin is going in the image of a humiliating beggar with a huge yasak and a weak hope of getting what he needs.

Symptomatically, before the visit, Putin dismissed the Tuvanian Shoigu from the position of Minister of Defence (China considers Tyva its lost territory) and appointed Bilousov, a Chinaphile and supporter of the state economy. However, this is unlikely to help, China already openly calls some of the Russian territories by their Chinese toponyms in its official documents...

Yuriy Syrotyuk "Mamai", director of the non-governmental analytical center "Ukrainian Studies of Strategic Research", junior sergeant of the 5th separate Kyiv Assault Brigade of the Armed Forces of Ukraine
abn.org.ua

НАРИСИ ІСТОРІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ХЕРСОНІ ПІД ЧАС НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Закінчення з стор. 5

Світлана. Пізніше вона згадувала про родину Журби у листі до Юліана Войтовича, що «останньо в Херсоні вони мешкали недалеко від лікарні, де Ви лежали хворий на тиф, і я повертаючись з лікарні, бо Вас вже там не було, вступила до них і повідомила про Ваш арешт, то вони (мама і Галина) розплакалися і дуже вболівали». Не оминув репресій, але вже советських, і сам Іван Журба. Під час відступу німців з території Херсона він виїхав з родиною до Румунії. Однак, 6 квітня 1950-го року його було заарештовано оперативною групою контррозвідки МГБ військової частини п/п 93210. Справу вели херсонські «чекісти», а 20 жовтня того ж року Військовим Трибуналом військ МВД Херсонської області він був засуджений до 20 років таборів з ураженням в правах на 5 років.

Восени 1942 року нацисти загалом завдали відчутного удару по осередках ОУН у Херсоні. Як саме їм вдалося вийти на підпільну мережу стало відомо завдяки архівно-слідчим матеріалам на німецького агента Федора Федорищенка. Отже, співробітник редакції газети «Голос Дніпра» Анатолій Ковач від свого безпосереднього керівника, і по роботі й по підпіллю, Федора Вдовиченка отримав завдання створити нові осередки ОУН у Херсоні. Працюючи над виконанням цього завдання, Ковач залучив до підпілля завідувачого місцевим стадіоном, уродженця Каховки Федора Федорищенка. Останній на той час вже був агентом СД. Відповідно, повідомив нацистів про активність ОУН у Херсоні й їхню роботу над

розширенням мережі підпілля.

Отримав завдання від німців зайнятися розробкою підпілля ОУН Херсона. Працюючи над виконанням завдання, Федорищенко через Ковача увійшов у довіру до заступника бургомістра Мирослава Грицай. Останнього, до речі, він на допитах вже у слідчого МГБ у 1945-му році, називав керівником ОУН в місті Херсон. Продовжуючи розробку, «кілька разів у нього на квартирі, знайомився з націоналістичною літературою, яку він отримував із заходу від центра ОУН, мав з ним, неодноразово бесіди про нашу спільну націоналістичну діяльність». Донесення цього агента СД доповнили інформацію нацистських органів державної безпеки, Федір Федорищенко був безпосередньо причетний до арештів херсонських оунівців.

Дослідники Євген Горбуров та Микола Шитюк, аналізуючи діяльність ОУН у Херсоні у 1942 році, називали три етапи репресій нацистських спецслужб проти українських націоналістів: середина січня, 12 серпня та листопад. Боротьбою з оунівцями займалися структури

Херсонський сільськогосподарський інститут, фото 1946 року

Миколаївського окружного Управління поліції безпеки та СД, якому підпорядковувалася й філія у Херсоні. У складі цього управління був також IV відділ (політичний) – основний відділ поліції безпеки та СД, який керував всією слідчою та частково агентурною роботою (керівник – унтерштурмфюрер СС Кокерольс). Цей відділ складався із двох підрозділів. Найбільшим був відділ IV С, співробітники якого займалися виявленням комуністів, радянських розвідників, членів підпільних організацій та груп чи осіб, які проводили антинімецьку агітацію. Відділ IV А займався спочатку пошуком євреїв, а піз-

ніше – членів ОУН. Керував відділом до осені 1942 року обершарфюрер Карл Ланге, а його помічником був шарфюрер Нольте. Підвідділ ОУН був виокремлений у самостійний після 1943 року. Це відділення очолював гаупштурмфюрер СС Отт.

Після арешту, члени Організації Українських Націоналістів у Херсоні Юліан Войтович, Федір Вдовиченко, Мирослав Грицай, Григорій Шандра та Анатолій Тришевський (відомий на еміграції як «Володимир Коваль»), були відправлені до Табору цивільного населення СД на станції Грейгово Миколаївського району (інші назви табору – «Водопій» та «Водокачка»). Табір був розташований в колгоспі імені Петровського та по периметру обмотаний колючим дротом. Охорону тут здійснював спеціально створений шугманшафт батальйон СД (150 осіб з числа українців та росіян). Комендантом табору був Нольде, його заступник Фаут, начальником команди СД Франц, командир взводу поліції Гофман. В'язні отримували 300 грамів хліба (сурогату) на добу, а 2 рази на тиждень їм давали гарячий суп з різних овочів, а жирів припадало від 5 до 10 грамів

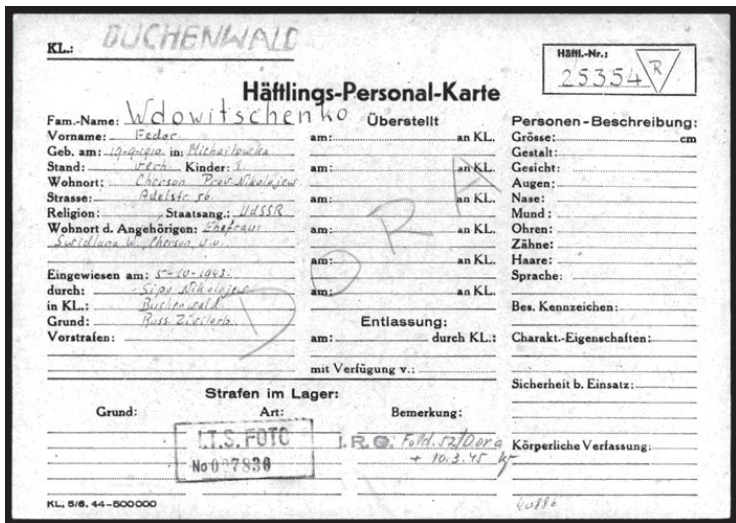
на добу на одну людину. Приміщення ідальні не було, всі ув'язнені їли суп з одного баку.

В'язні працювали в зимовий період 10-12 годин на добу, а влітку – до 16 годин на різних чорних роботах. Від виснаження, голоду, побоїв, висипного тифу та інших хвороб щоденно помирало до 3-4 осіб. Медичної допомоги не було. За порушення режиму в таборі арештованих били, а за невиконання планових норм праці – розстрілювали (вночі). Іноді в'язнів переводили для відбуття терміну покарання до в'язниці СД м. Миколаєва, інколи відправляли в Німеччину. За спогадами самого Юліана Войтовича, вижити та фізично зміцнитися йому вдалося лише за рахунок картоплі та кавунів, випадково знайдених на полях під час робіт.

Анатолій Тришевський згадував, що підтримка й взаємодопомога членів ОУН у таборі була тим фактором, який давав надію на щасливе закінчення їхніх життєвих незгод. Також він описував жахливі умови перебування ув'язнених у грейгівському таборі, після прибуття туди 25 грудня 1942 року «нам доводилося працювати дуже багато часу, й у нас був раціон, який зaledве підтримував нашу здатність працювати. Вимоги виробництва були настільки важкими, що багатьом в'язням це було не під силу».

На початку літа 1943 року оунівці із Грейгівського табору були відправлені до Бухенвальду разом з групою інших в'язнів.

Юрій Щур, кандидат історичних наук, керівник науково-дослідницького проєкту "Повернута спадщина"

Картка в'язня Бухенвальду Федора Вдовиченка

НА ФЕРМУ В КАНАДІ ВПАВ ГІГАНТСЬКИЙ КОСМІЧНИЙ ОБ'ЄКТ

Гігантський шматок космічного сміття впав на ферму в Канаді. Фермер Баррі Савчук виявив гігантський шматок обвугленого матеріалу вагою близько 40 кілограмів під час прополювання поля, повідомляє «Futurism».

Фермер розповів, що спершу подумав, що знайшов просто шматок сміття. Він не думав, що це космічне сміття, оскільки не пов'язаний із будівництвом космічних кораблів. Надалі він має намір продати фрагмент та використати виручені гроші як частину суми, необхідної для будівництва хокейного майданчика у його місті Ітуна.

Астрономи вважають, що фрагмент космічного сміття пов'язаний із ракетою компанії «SpaceX», яка була запущена у лютому. Астрофізик із Гарварду Джонатан Макдауелл припустив, що знахідка пов'язана з космічним кораблем «Dragon», який повернув на Землю екіпаж із чотирьох осіб із Міжнародної Космічної Станції.

Більшість фрагментів ракет має згоріти при повторному вході в атмосферу. Але вони можуть

пережити це входження та впасти на землю.

За статистикою, космічне сміття частіше падає в океан, але в деяких випадках фрагменти можуть впасти і в регіонах, населених людьми. У 2022 році вівчар у Новому Південному Вельсі, Австралія, знайшов, ймовірно, фрагмент космічного корабля «SpaceX Dragon».

На граничній швидкості космічне сміття може завдати реальної шкоди. Минулого місяця NASA визнало, що фрагмент МКС проломив дах будинку у Флориді. І цей фрагмент був лише чотири сантиметри в діаметрі.

А фрагмент, виявлений Савчуком, набагато більший.

«Насправді це просто удача. Якби він потрапив до центру Реджайни або, так, до Нью-Йорку, він дуже легко міг би когось убити», — заявила професор астрономії Університету Реджайни Саманта Лоулер.

Фото: Gillian Massie
Файна Вауліна, «Дзеркало тижня»

ОБЛИЧЧЯМ ДО МОРЯ. НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНА ЮРІЯ ЛИПИ

Без контролю над Чорним морем неможлива незалежна Україна, вважав лікар і публіцист Юрій Липа. Він бачив довколишні території як "фортецю", у якій нашій державі відведена роль склепіння. Росії у цій твердині місця не знайшлося. Липа не тільки писав теоретичні праці, а й намагався реалізувати свої ідеї. Але його стратили чекісти.

"Простір без границь і перепон"

"Українська нація вже на початку свого існування показала себе торговельною і мореплавницькою, — не стратила свого потягу до моря і торгівлі, навіть за найгірших своїх часів", — написав Юрій Липа у праці "Призначення України".

Спроба українців збудувати самостійну державу в 1917-1921 роках змусила їх серйозно зайнятися проблематикою свого Півдня. Справа видалася нелегка. Регіон був етнічно строкатим, українське життя — організоване слабо, інші політичні гравці також поклали на нього око. Однак ледь не від самого початку Української Революції Південь перебував у полі зору її очільників: створювали відповідні управлінські органи, на флоті та у прибережних містах розгорталася українізація.

Того разу українська команда програла. Але мрія про море не зникла. У міжвоєнній Галичині традицією стало Свято українського моря — вшанування того дня, коли Чорноморський флот підняв синьо-жовті прапори. Діяв пластовий курінь "Чорноморці", одним із натхненників якого був Роман Шухевич. Мариністичні мотиви лунали в літературі та публіцистиці. Не все було беззмарно — багато хто не розумів потреби думати про далеке море, коли вдосталь проблем безпосередньо "тут". Повідомлення у газеті "Діло" про одну з таких акцій закінчувалась констатацією: "Жаль лише, що публіка не виповнила салі".

Майбутній автор "Чорноморської доктрини" знав про море не з книжок чи чужих розповідей. Він виріс в Одесі, у родині уродженця Керчі Івана Липи. У юності Іван відбув 13-місячне ув'язнення за спробу "відірвати Малоросію від Великої росії", потім поєднував лікарську практику із громадською діяльністю, був міністром в УНР. Юрій теж обрав лікарський фах, встиг повоювати в лавах Армії УНР, опинився на еміграції та став відомим передусім завдяки прозовим і поетичним творам. Проявив себе і як політичний мислитель — багато років активно співпрацював із "Літературно-науковим вістником" Дмитра Донцова. Але не залишився в тіні головного редактора, а знайшов власний шлях.

Під час навчання у Познанському університеті Юрій Липа ініціював створення студентської корпорації "Чорноморе". Більшість її членів — колишні вояки українських армій, що тепер сіли за парту. Лунали морські нотки і в його творчості. Один із героїв новел — галичанин, якого в революційний час доля закинула до Одеси. У тексті є такий фрагмент: "Море — це був простір без видимих границь і без видимих перепон, не раз лагідний і відкритий для всіх, навіть найслабших, а проте небезпечний. Під ногами людини тут була завжди прірва і знищення. Плюскіт хвиль нагадував про смерть".

Шляхом Мітрідата і Святослава

Протягом 1938-1941 років Юрій Липа видав три праці з геополітики: "Призначення України", "Чорноморська доктрина" та "Розподіл росії". Це не програмові твори з чіткими висновками, а радше роздуми на обрану тему. Автор намагався створити каркас для новітньої української ідеології, опираючись на своє розуміння історії регіону та кризи в тогочасній Європі. Шкалу координат "Захід-Схід" він пропонував змінити віссю "Північ-Південь".

Джерело цього підходу виводив із минулого. Понтійський цар Мітрідат IV Євпатор підкорив

землі від Кавказу до Дніпра, контролював Чорне та Азовське моря. Завдяки цьому збирав великі податки, а отже, міг утримувати боєздатними армію та флот. Успішну військову експансію поєднував з ефективною дипломатією. Київський князь Святослав Завойовник, аби захистити власну економіку та подолати конкурентів, влаштовував походи на південь. Він зняв із порядку денного хозарське питання, а отже, знищив непідконтрольні Києву торговельні зв'язки Скандинавії та Сходу, спробував опанувати болгарські землі й навіть мав намір перенести сюди свою столицю. Подальші приклади — від часів Дмитра Байди-Вишневецького та Богдана Хмельницького. Липа наголошував на їхніх військових та дипломатичних інтересах у Молдові, на Дону, у відносинах із Кримським ханством та Османською імперією. Тож і успіх майбутньої власної держави бачив у просуванні на південь та співпраці з причорноморськими країнами.

В есеї "Геополітичні орієнтири нової України" читаємо: «"Опертя на Чорне море!" — клич українських державних інтересів від старокіївських дружин до полків "запорозжців" 1918 року, що займали Крим. Чорне море — для чорноморських країн! І в першу чергу найбільш органічно з ним пов'язаної землі України. Чорноморська доктрина — запорука розвою нового європейського економічного та культурного центру». Важливу роль у цій політиці відводили Кримському півострову. У "Призначенні України" Липа зазначив: "Таврида — це ключ до панування над водами Чорного моря". А ще зачитував Степана Рудницького: "Без володіння Кримом вже не могутність, а й самостійність Української держави мусить бути дуже проблематичною".

Без росії

Липа виводив морську культуру України з трипільських часів. Наш народ повинен зіграти згуртовувальну функцію в чорноморському регіоні, який цілісно перетворюється на "фортецю" з осердям у Тавриді-Криму. Така конфедерація забезпечить доступ до Перської затоки, а отже, й опанування торговельною магістраллю "Атлантика — Індійський океан". Ця "геополітична синтеза" стає неодмінною умовою здобуття Незалежності.

Углиб континенту йдуть "шляхи" — річки Дністер та Дон. "Фортеця" має "брами" — дунайську, каспійську та південну. "Мурами" Липа називає західні береги Каспійського моря, калмицько-саратовські пустелі та русло Волги, болотисті пуці

витоків Дону і Дніпра. А на заході та півдні — Карпати, Балкани й Анатолію. Цей єдиний простір потребує волі до єдності та динаміки. Її дасть політична сила, яка візьме на себе історичну відповідальність. Ця роль відведена Україні — бо саме на її територію припадає "широке склепіння" "фортеці". Наша держава може стати одним із найважливіших логістичних вузлів у світі, точкою перетину світових комунікацій. Важливим союзником має стати Болгарія. Кавказький регіон, визволений і об'єднаний, буде трампліном в експансії на південний схід. А Туреччина стане "фундаментом" "фортеці".

Ця концепція давала шанс вирватися за рамки вибору йти з Польщею проти росії чи з росією проти Польщі. Такий собі третій шлях, обґрунтований історичними й економічними чинниками. Щоб підвищити наш статус, Липа пропонував перенести православний патріархат із Царгорода до Києва.

А де ж місце росії у цій "фортеці"? А ніде! Росію треба витиснути з Чорного моря. Це позбавить її впливу на країни Балтії та не дозволить зазіхати на Крим. Нашим союзником у трикутнику Оренбург — Казань — Волгоград публіцист бачив державу Ідель-Урал. росія ж стане добрим сусідом лише тоді, коли повернеться у свої етнічні межі — приблизно до кордонів середньовічного Великого князівства московського: "Бо коли держава гноблення, хаосу і руйнування — росія — зостанеться, то це означає: нема України — центру порядку, багатства і гідності. Україна — це могильник російської імперії. Не можемо уявити собі інше майбутнє. Україна, маючи геополітичне опертя на Чорному морі, може існувати. Але існувати й розвиватися може лише тоді, коли не допустить суперництва на Півночі".

Дія на століття

Року 1940 Юрій Липа разом із директором Варшавської міської публічної бібліотеки Левом Биковським і професором Іваном Шовгеневим заснував Український Чорноморський інститут. Їм тоді було відповідно 40, 45 і 76 років. "До справи УЧІ я докладався як науково-організаційний діяч, — пригадував Биковський. — Липа розглядав цю проблему ідейно та глибше. Він вважав, що інститут повинен не лише теоретизувати, а й займатися політично-організаційною діяльністю в напрямі об'єднання причорноморських народів".

Інститут видав кількадесят наукових праць та публікацій. Їх друкували по кількості примірників на папері, придбаному на чорному ринку, без погодження з нацистськими цензорами. "Не говоримо про реальну дію тільки на сьогодні чи на позавтра. Мусимо мати підстави до реальної дії на століття", — написав Липа в передмові до атласу "Чорноморський простір". Він навіть їздив до Одеси, вивчав питання перенесення установи туди. Далі ініціював створення ще й Океанічного та Суходольного інститутів.

Влітку 1944 року газета "Львівські вісті" опублікувала репортаж про відвідини лікаря у "галицькому Монако", Яворові. Там ідеться: "Входимо до ждальні. Тут зацікавлює нас на стіні невеличка рукою рисована мапа Чорноморських країв. Здається, нема такої мапи в ніякого більше лікаря. І коли б ви не знали, куди оце зайшли — то ця маленька мапа зразу вам скаже, що за цими дверми ординує лікар і письменник, поет і філософ, доктор Юрій Липа". Через два тижні більшовики вибили нацистів з Галичини. Ще через місяць Липа загинув від рук чекістів. УЧІ відновив діяльність на еміграції — у Західній Німеччині. Означення "Чорноморський" у назві змінив на "Морський", претендуючи на розширення кола своїх інтересів. Очоловав його археолог Михайло Міллер, а Лев Биковський був головним рушієм.

Іван Гоменюк, історик,
«Локальна історія»

«ЧАС В УКРАЇНІ ВИМІРЮЄТЬСЯ ЛЮДСЬКИМ ЖИТТЯМ»

У НАТО зробили сильну заяву щодо України

Хоча для українських військових немає нічого неможливого, підтримка України зараз є вкрай важливою. Тому союзники між досягненням цілей НАТО та допомогою Києву мають обирати останнє.

Про це повідомляє "РБК-Україна" з посиланням на заяву голови Військового комітету

НАТО Роберта Бавера.

"Україна продемонструвала світу, що вона здатна досягти безпрецедентних успіхів на полі бою", — сказав він.

Адмірал наголосив, що час в Україні не вимірюється днями, тижнями чи місяцями, він вимірюється людським життям.

"У союзних країнах тиждень є тиждень. В Україні тиждень — це мати... батько... дитина... друг... коханий, втрачені назавжди", — додав він.

Бауер запевнив, що Україні ще не пізно отримати перемогу і "свобода України не може, не повинна і не помре".

"І союзники, якщо вони зіткнуться з вибором між досягненням цілей НАТО щодо потенціалу чи підтримки України... повинні підтримати Україну. Запаси можуть і будуть поповнюватися. А втрачені життя, втрачені назавжди", — продовжив він.

Адмірал підкреслив, що російське керівництво ясно дало зрозуміти, що воно обрало безкарність — діє відповідно до передбачуваної екзистенційної загрози.

"І все це для того, щоб виправдати своє невпинне прагнення здобути владу за кордоном, щоб не втратити владу всередині країни. І заради цього вони готові принести в жертву не тільки сотні тисяч своїх людей — навіть не спромігшись підібрати їхні трупи на полі бою. Але більше того: вони готові поставити під загрозу благополуччя ще багатьох мільйонів людей у всьому світі, використовуючи продовольство, енергію та міграцію як зброю", — резюмував він.

За Наталією Гурковською, "РБК-Україна"
Фото: АрміяІнформ

Плянуйте посвячення нового пам'ятника
на Зелені Свята чи Великдень?

Зауважте, що виготовлення пам'ятника на замовлення може
тривати від 2-х до 4-х місяців.

Замовляйте якнайшвидше, щоб уникнути розчарувань.
Фірма виготовлення пам'ятників

Eternity in Granite

вигідно розташована в бюро Цвинтаря, пропонує:

- Великий вибір граніту
- Індивідуальне оформлення на комп'ютері
- Професійні портрети та різьба
- Написи будь-якою мовою на бажання замовника
- Помірковані ціни

"Eternity in Granite" передає свої прибутки на утримання Цвинтаря.
За дальшими інформаціями просимо звертатися до адміністрації.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦВИНТАР СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА
1280 Dundas Street West
Oakville, Ontario
L6M 4H9

Тел: (905) 827-1647 1-888-386-1264 Факс: (905) 847-9108

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
п'ятниця - 9 AM*
субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM
вівторок - 1 PM*

OMNI - BC
неділя - 8 AM
вівторок - 10 AM*
п'ятниця - 2 PM*

*Повторення

ПІСНЯ УКРАЇНИ

**РАДІОПРОГРАМА
SONG OF UKRAINE**

З понеділка до п'ятниці
7:30 вечора
на хвилі 1320 AM

В прямому ефірі
www.cjmr1320.ca

КУПУЄТЕ ЧИ
ПРОДАЄТЕ, -
ПОСИЛАЙТЕСЯ
НА ОГОЛОШЕННЯ В
«ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

**ПЕРЕДПЛАТИТЬ
ГОМІН
УКРАЇНИ**

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Driving Road to Professionalism

BOOK NOW!

Driving Fundamentals & Basics
Upgrades in today
Controlled automotive
environment

Order Online at:
Amazon.ca
Stefan T. Sobolewski:
905-385-8332
or send an email:
stefan.sobolewski.driving@gmail.com

Купівля та продаж нерухомості !

RE/MAX
Professionals Inc. Brokerage
Independently Owned and Operated
Tel: (416) 232-9000
Fax: (416) 232-1281

- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ
Sales Representative

E-mail: bpopovych@trebnet.com

(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490

ПОСТУП
українська радіoproграма
Щонеділі 9-10 год. вечера
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії
Замовляйте у нас музичні вітання

Tel. 647-550-5735

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com

Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Steve M. Woloshyn

Sales Representative

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Missis-
sauga, ON L5S 1X2

www.SteveWoloshyn.com
Email: swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені,
\$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

**FRIENDS OF UKRAINE
DEFENSE FORCES
DONATE TODAY**

**Будьмо в
КОНТАКТ-і**

**ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM**

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

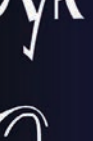
ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

League of Ukrainian Canadian Women
Ліга Українок Канади
presents:

Оксана Муха

May 24 - Toronto
7:00pm
Old Mill Toronto - Guild Hall
21 Old Mill Road, Toronto

June 4 - Edmonton
7:00pm
Ukrainian Youth Unity Complex
9615 153 Ave NW, Edmonton

Tickets \$50
Children 12 & under - Free
lucw.eventbrite.com
At the door \$60 - Cash only

**Fundraiser concert for the
Guardian Angels Ukraine Fund**
Благодійний концерт для фонду
Ангели Хоронителі України

Guardian Angels Ukraine
Ангели Хоронителі України

Ucrainica Research Institute

Ukrainian Ritual on the Prairies

Growing a Ukrainian Canadian Identity

Thursday, May 30, 2024
7:00 pm

Westminster Room
Old Mill Toronto

Visit our website www.ucrainica.ca for more information and to download a parking permit.

UcRAINICA

Prof. Natalie Kononenko

The first holder of the
Kule Chair in Ukrainian
Ethnography at the
University of Alberta
(2004-2019)